

IRODALMI-KULTURÁLIS FOLYÓIRAT

VIII. ÉVFOLYAM 3. SZÁM

2018. SZEPTEMBER

400 Ft

KÁNYÁDI SÁNDOR

AZ ÉN MIATYÁNKOM

Mikor a szíved már csordultig tele,
Mikor nem csönget rád soha senki se,
Mikor sötét felhő borul életedre,
Mikor kiket szeretsz, nem jutsz az eszükbe.
Ó, „lélek”, ne csüggedj! Ne pusztulj bele!
Nézz fel a magasba – reményteljesen,
S fohászkodj:
MIATYÁNK, KI VAGY A MENNYEKBEN!

Mikor a magányod ijesztően rád szakad,
Mikor kérdésedre választ a csend nem ad,
Mikor körülvesz a durva szók özöne,
Átkozódik a „rossz” – erre van Istene!
Ó, „lélek”, ne csüggedj! Ne roppanj bele!
Nézz fel a magasba – és hittel rebedj:
Uram!
SZENTELTESSÉK MEG A TE NEVED!

Mikor mindenfelől forrong a „nagyvilág”,
Mikor elnyomásban szenved az igazság,
Mikor szabadul a Pokol a Földre,
Népek homlokára Káin bélyege van sütve,
Ó, „lélek”, ne csüggedj! Ne törjél bele!
Nézz fel a magasba – hol örök fény ragyog,
S kérd: Uram!
JÖJJÖN EL A TE ORSZÁGOD!

Mikor beléd sajdul a rideg valóság,
Mikor életednek nem látod a hasznát,
Mikor magad kínlódsz, láztól gyötörve,
Hisz bajban nincs barát, ki veled törődne!
Ó, „lélek”, ne csüggedj! Ne keseredj bele!
Nézz fel a magasba – hajtsd meg homlokod,
S mondd: Uram!
LEGYEN MEG A TE AKARATOD!

Mikor a „kisember” fillérekben számol,
Mikor a drágaság az idegekben táncol,
Mikor a „gazdag” milliót költ: hogy „éljen”,
S millió szegény a „nincstől” hal éhen,
Ó, „lélek”, ne csüggedj! Ne roskadj bele!
Nézz fel a magasba – tedd össze két kezed,
S kérd: Uram!
ADD MEG A NAPI KENYERÜNKET!

Mikor életedbe lassan belefáradsz,
Mikor hited gyöngül – sőt – ellene támadsz,
Mikor: hogy imádkozz, nincs kedved, sem erőd,
Minden lázad benned, hogy tagadd meg „ŐT”,
Ó, „lélek”, ne csüggedj! Ne egyezz bele!
Nézz fel a magasba – s hívd Istenedet!
Uram! Segíts!
S BOCSÁSD MEG VÉTKEIMET!

Mikor hittél abban, hogy téged megbecsülnek,
Munkád elismerik, lakást is szereznek,
Mikor veritékig hajszoltad magad,
Később rádöbbsz, hogy csak kihasználtak...!
Ó, „lélek”, ne csüggedj! Ne ess kétségbe!
Nézz fel a magasba, sírd el Teremtődnek:
Uram!
MEGBOCSÁTOK AZ ELLENEM VÉTKEZŐKNEK!

Mikor a „nagyhatalmak” a BÉKÉT TÁRGYALJÁK,
MIKOR A BÉKE SEHOL! csak egymást gyilkolják,
Mikor népeket a vesztükbe hajtják,
S kérded: miért tűröd ezt, ISTENEM, MI ATYÁNK?!
Ó, „lélek”, ne csüggedj! Ne pusztulj bele!
Nézz fel a magasba, s könyörögve szólj!
Lelkünket kikérte a „rossz”, támad, s tombol!
URAM! MENTS MEG A KÍSÉRTÉSTŐL!
MENTS MEG A GONOSZTÓL!
ÁMEN!

UTÓHANG

S akkor megszólal a MESTER, keményen-szelíden
Távozz, Sátán, szűnj vihar!
BÉKE s CSEND legyen!

Miért féltek, kicsinyhitűek?

BÍZZATOK ! Hisz én megígértem Nektek!
Pokoli hatalmak rajtatok erőt nem vesznek.
Hűséges kis nyájam, ÉN PÁSZTOROTOK vagyok,
S a végső időkhöz VELETEK MARADOK!

BAKA GYÖRGYI

ARANY JÁNOS CSENDJE

„Nékem elég az a bölcső,
mely magyarrá ringatott.”
Arany János

Töprengő, vajúdó mélység volt a lelke,
telve dallal, mely nem lázító, de
bátor felvetése kétségnek és valónak,
fölkötte szállva minden iránynak
áttűnő könnyedséggel, mint a fény.

Sokszínű tudatmezőt nyitott;
aggódás és teljesítő elszánás,
egyetértés és távolságtartás,
harmóniakeresés és irónia
örvénylett eszméltető képeiben.

Nem titkolt reménytelenség
szigetelte el a hont ordítva szeretőktől,
súlyos, valódi harangot kongatott,
melyben egy megtört ország
hangja sötétítette meg az eget.

Szelíd odaadottsággal a néphez
való hűséget választotta,
szívében csalhatatlanul érezve,
hogy olyan igazság kell,
ami egészben s mindig az.

BŐHM ANDRÁS

TÁKOLT FAKERESZTRE

Tákolt fakeresztre
pár ócska gönc akadt,
nyűtt kabát, rossz nadrág

s egy vén zsíros kalap.

Csorba, tört tükör van
lám az arc helyén,
ha rátéved szemem,
visszanézek én.

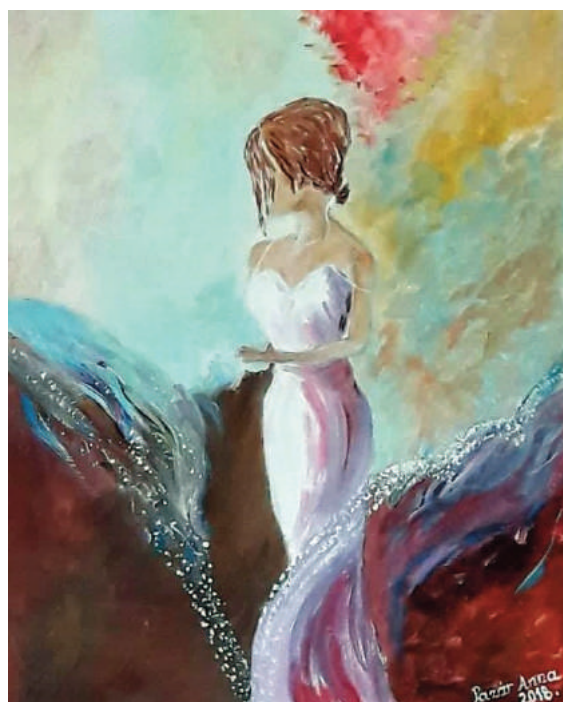
Széllel bélelt úgy, mint
jómagam vagyok,
jajgatok, ha szólok,
hát jobb, ha hallgatok.

Karom sután én is
ölelésre tártam,
gyökeret eresztve
állok a világban.

BARNA JÚLIA

ELŐZŐ ÉLETEK

éltem Babelben egykor
ismerős a szituáció
mondom mondom a magamét
és nem figyel rám senki
mindenki más nyelven beszél
dobszó réseibe tűzve sem
érik el igazságaim
és igazságnak hitt tévedéseim
az emberi füleket –
mikor Szodomából menekültem
visszafordultam szívemből szökő daccal
míg világom pusztulását néztem
sókristályokká csapódott ki a vérem –
éltem Atlantiszon is mikor
ismeretlen erő ragadta magával
egy lefelé kerengő spirálba
ismerem az utolsó érzést
a bűneink által robbantott mélységek felett
mikor világunk elsüllyed
és a halottak utolsó sikolyát
elnyelik a táguló vízkörök –
Indiában éreztem égőn
a páriák sokféle szomjúságát
a lét kerekére kötözve a szomorú tudást
hogy nem vált meg a halál
mert mindig előlről kezdődik minden –
a lét és a nemlét folyton egymásba vált
kínok tengerén hajózás
és az örök változáson át
a hullámzó idő
célja a félelmetes jövő

Pazár Anna: Csillagporos útjaink

†BÍRÓ ANDRÁS

OKTÓBER

Dermed a föld. A reggeli fényben
Csillog a fű, már dér csípi meg.
Száll az ökörnyal,
Hallgat a kaptár,
Ház körül fecske nem csivitel.

Rótvörös, sárga avart kavar fel
Erdőn a szél s a kertek alatt,
Távol a dombon.
Arany-piroslón
Almafa int lágy, ősz sugarat.

Künn a földeken kosarak öble
Sárga csövekkel nyögve telik,
Morogva landol
Dombról a traktor,
S jár, amíg rá nem esteledik.

Zörren az árva tengeriszár, hisz
Metszi a lábát gép vasa már,
Kúpokba rakva
Nyarát siratja,
De hiszen hol van, hol van a nyár?

Gyűlnek a halmok, burgonya, répa,
Tisztul a tábla, új színe kél,
Távolabb mag hull,
Rá henger fordul,
S buzdul a nép: már jöhet a tél.

FAZEKAS MAJOR GIZELLA

A MEZŐN ESTE

Harang kongása üti meg fületem,
munkából hazahívja az embereket.
Nyári esténként a hazajáróknak
se vége, se hossza, a dülőúton haladnak.

Kasza, kapa, gereblye vállukon,
beszélgetnek, dalolnak az úton.
Némelyiknek virágcsokor kezében,
hazaviszik a mezőt szívükben.

Gondolj rájuk, mily boldogok!
Lent szentjánosbogár, fent a csillag ragyog.
Fáradságuk is elszáll, mire hazamennek,
Istennek hálát adva álomra hajtják fejüket.

SZABÓ AIDA(Jampa drolma)

Cseppek cseppennek,
kőralakjuk gyűrűzik.
Mandala-virág.

DYLAN D. TIDES

A KELENFÖLDI HEGEDŰNEK

Én is futok. Úgy, mint mások.
Fülcimpámon sír a dér.
Dallamodból villanások,
mint megannyi könny kísér.

Megállok hát, s megtalállak.
Koszos kézbe bújsz vadul.
Hangjegyeid körbejárnak,
némely szárnyal, más lehull.

Ami kínozott, elfelejtem.
Mélyebb a te panaszkod.
Hangod árva, félve sejtem:
tán sosem lesz tavaszod...

Van nálam egy talált cetli
– volt szerető szavai.
Kedvem támad felnevetni.
Mennyit értek dalai?

Ez sem fáj már. Megfordítom.
Írok néhány sort neked.
Minden apróm kiborítom
– megfizettem lelkedet.

Pár forintom csöngve pattan,
zsömlét, hitet, semmit ér.
Fagyott húrod bongva csattan,
visszhangja a ködbe tér.

GANI ZSUZSANNA

HA MAJD EGYSZER

Ha majd egyszer út végére érek,
eggyé válok a földdel, a vízzel,
világosságot hintek a Földre,
teleszórom hittel, szeretettel.

Reátok mosolygok odafentről,
egyengetem buckás újtaitok,
béke-, megértés-magot ültetek,
néktek fényt és igazságot nyitok.

Így meglátjátok a valós Földet:
most mindent tiszta, fehér hó borít,
ha kitárod ajtód, lelked, szíved,
meglátod csillámló könnycseppjeit.

HABOS LÁSZLÓ

Geszténye koppan,
szél fest zord őszi tájat,
alkonyra csend ül.

HABOS LÁSZLÓ

FELVILLANT EMLÉKKÉP

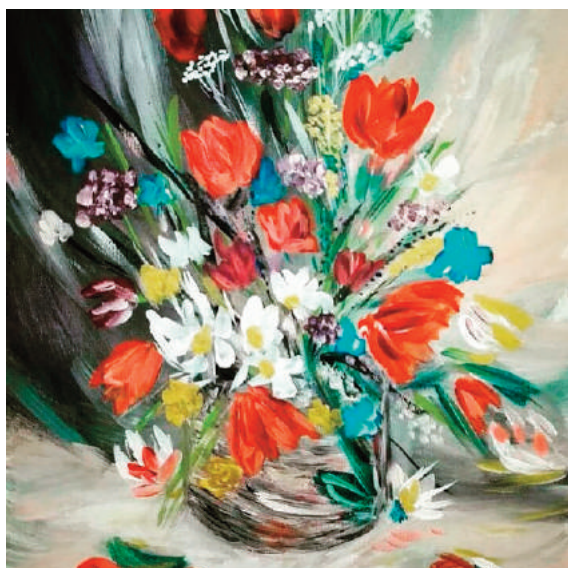
Valamiért ma felvillant
egy régi, poros emlékkép,
ahogy alkonyi napba néztem,
mint akkor ott...
parancsra várva, rabsorban
a végtelen kerítés mentén,
hol harsány hangon szólott
szolgája a gyáva hatalomnak,
s letettem vállamra rótt terhét
a megszámozott napnak,
és szabad lehettem hajnalig
Thomas Mann Varázshegyén.

†JÁKI FERENC

GESZTENYEVIRÁGOK ŐSZI VERŐFÉNYBEN

Kívül zöld kis „sünikék” összegömbölyödve,
belül barna gesztenyék: készülnek a földre.
Szárak, rozsdás levelek hangtalanul hullnak,
s lent a zörgő avarban egymásra borulnak...
De ahogy így fölnezek: Valóság vagy álom? –
hófehér virágyertyák gyúlnak egy-egy ágon!
Körülöttük zománcos, zsenge kis levelek!
Kérdezem, hogy mi történt, de nincs rá felelet.

Lombjavesztett fámnak is akad egy-egy ága,
rajtuk hajt ki vén korom egy-egy versvirága.
Igaz, nem pompáznak úgy, mint tavaszi lázban,
láttni őket mégis jó – őszi hervadásban.
Kései kis virágok! Termést már nem hoztok,
deres, ködös hajnalon halkán lepotyogtok,
de legalább nyíltatok őszi verőfényben,
s örömmre voltatok a „Naplementében”.

Pazár Anna: Csokor

KARÁCSONY ISTVÁN

HÁLAFÉLE

Miért adjak hálát a természet monstrumáért,
benne a csillagos éjszakát elzavaró napkeltéért?
A tavasz kipattanó rügyeiért?
Hisz ez teremtett világunk ősi rendje.

Miért keltettél fel ágyamból, hol bénázva-betegen
feküdtem?
Hiszen létünk törvénye, hogy a beteg többnyire fel tud
kapaszkodni
a gyógyulás felé ívelő, recsegve ropogó deszkájára.

Miért hálálkodjam, hogy szerelmemmel megértem
e sok mindent hozó mai napot,
hisz teremtményedre tekintve magad is örülsz.

Miért hálálkodjam a pillanat szelíden sodró
ringatásáért?
Te vagy, Uram, ki andalító révületbe ringatsz engem!

Hálás vagyok tán a csókért?
Nem! Mosolygó ajkad kérve kérte azt tőlem.

Vagy az avarban bujkáló hóvirágért?
A folydogáló patak csacsogó csörgedezéséért?

Vagy Uram, Te hálás vagy-e, hogy a nevedet
áldva harsogja a néptömeg?
(Kik máskor „feszítsd meg!”-et ordítanak.)
Ők is mind a teremtett világod részei!

Hálás vagyok-e a gyermeki fűzfasípok dallamáért?
Az őzike erdőszéli balettjáért?
A vadgesztenyék kis karácsonyfáinak illatáért?

Miért, de miért hálálkodjam Neked?

Hálát adok, mert olykor rogyadozva, de megtartottál
e könnyektől áztatott sárgolyó teraszán!
Hálát adok, mert nézhetem a Napot, a Holdat,
csillagokat
s megannyi teremtményed,
melyek színükkel, fényükkel magukkal ragadnak!

Hálát adok, mert benne ülhetek a Feléd zakatoló
vonatod párnás kocsijában!
Hálát adok a májusért vagy az őszi tocsogó esőért!
A téli fagy dércsipkedéséért! A madarak énekéért,
a gólya szárnyának árnyékáért!
S szívemet, lelkemet átjáró mindenségért!

Mindezekért hálát adok, s ballagok Feléd, Istenem,
hogy soha el nem múló szereteted
felém lehajló gírlandjához érjek.

KISSNÉ MATKÓ GABRIELLA**ÁRNYAK 2.**

Fény felé fordulok.
Mögöttem hosszan nyúló árnyak,
előnytelen helyzetük miatt
dühösen kiabálnak.

Kiáltásuk a semmibe ér,
onnan visszatér a hang.
Veszendő remények üdvéért
kondul toronyban a harang.

A hátul sompolygók,
félénk, gyáva, bátortalan népség!
Fejvesztve menekülnek, ha a fény szemére
hályog telepszik és örök sötétség.

Kialszik az összes fény,
megszöknek az árnyak,
bukdácsolva botorkálok tovább,
mert valahol, valakik várnak!

KREISCHER NELLY**IZABELLA SZŐLŐ**

Ősszel, mikor a városból jövök haza,
már az utca elején elbódít
Izabella szőlőm fűszeres illata.

Amikor már látom a hamvas fűrtöket,
szememet pillanatra behunyva
gyermekkorom emlékei idéződnek.

Házunk terméskő oszlopai között
lila szőlőfüggönyön tűnt át a fény.
Illat áradt terasz hűsítő ölen,
ahol ebédeltünk nyári napokon.
Szellő, ha libbentette a lombokat,
napsugár táncolt a feszes szemeken.
Illat dominált a kerti partikon.
Csillagos ég alatt láng-lány táncolt, és
tűz-parázs ropogott. Szinte még most is
érezem számban a sültszalonna-zamatot.

Gyermekkorom képei idéződnek,
átölelnek ősszel, minden évben,
amikor érő Izabella szőlőm
bódító, fűszeres illatát megérezem.

PERGEL ANTAL**PLATÁNSOR**

Addig maradunk,
amíg takarni tudjuk
őszi titkaink.

KÓSA MÁRTA**NYÚJTÓZKODÓ REGGEL**

Lépkedek

harmat
hintáz
topáz cseppekben
perzselt
törékeny fűszálakon

nincs
hőség
még
nincs
láz
szétolvadó csendes irgalom

a
táj
ezüstös
tükör
hatalmas tálca
éledésre várva

fényes létperem
kábultan méregetem

csak én meg a hajnal
játszadózom gyöngyszínű szavakkal
míg
tikkadt
bokrok
virágok
alatt
szomjoltó kis tócsa fakad

bőrömrre visszacsap a permet
nyújtózkodó reggel
mennyre szeretlek
túl a parton
pirosban ébredő korong
tüzes nyilakat feszít át sápadt lombokon

egy
madár
egy
kis fekete árva
röppen halkan a szomjas
vén cseresznyefaágra.

TARNÓCZINÉ BARABÁS IRÉN

Vadászkürt harsan,
riadt vadak loholnak.
Őszi búcsúzás.

LUDWIG GÉZA**KÖSZÖNTŐ VERS**

Köszöntöm azt, kinek a versek
hanggá varázsolódnak,
lélekbe bűvő versbeszédé,
mint zengése a lantnak.

Köszöntöm azt, kinek a versek
örvénné borzolódnak,
s hallhatják zsviváját és csendjét
a tükörfényű tónak.

Köszöntöm azt, kinek a nyelv még
mágikus és szent erő,
s alázat szolgáljává lenni,
bárhogy görbül
gördül
az idő.

LUKÁCS MÁRIA**FÉLTŐN**

„az ég széttárja felhőnyi kezét,
s nagy kékbe bugyolálja gyermekét”,
hogyan csak legyen, mint mesterzongorán
futó dallam, féltőn egy ölelés.

A perc is hunyorít, mikor közelít
majd a tél, és az őszre nevetve,
karnyújtásnyira született mosoly
szikrája a napközép; tervezem,

hogyan megismerjem azt a tükröt is,
minek mélyére nézve egy kincsért,
békés falakat és kék szemedet
láttam oldódni, mi a Naphoz ért.

(az idézett rész: Böröczki Mihály)

MÁTÉ MIKLÓS**SZÓKRATÉSZ HALÁLA**

Athén fintora
Ifjak mentora
Logika bajnoka
Hitványak ostora
Asztala kopár.
Rajta méregpohár
Fölhajtja egy szuszra
Gondolva Zeuszra...

MIHÁLY CSILLA**RINGATÓ**

Hull a télnek vattapelyhe,
mintha csendje dajka lenne,
égi dallal fonja át,
s táncba rejti sóhaját.

Hull a pelyhe, mint a jó szó,
gyöngye fénye ringatózó,
gyors az este, már közel,
hűs nyugalma átölel.

Jössz, s a bánat eltemetve,
szép fejed ma hajtsd kezemre,
míg a szádat kortyolom,
fény leszek, s te: otthonom.

†MÁJER JÓZSEF**KÖRÖN TÚL**

Egyedül maradtam.
Mégfáradt öreg ember
a körön túlra üljön,
vagy az ördög vigye el!

Ha mennem kell,
hát indulok,
nem könyörgök,
nem várok bocsánatot!

A bűnhődés útja vár,
marasztalni senki ne merjen!
Nincs már helyem itt,
dolgomat bevégeztem!

Pazár Anna: Elounda

MÓCZÁR CSABA**NYÚL**

Egyszer tapsi fülest kapott,
hagyja ott a füves lakot,
mert túl sok róka fogott szagot.
De ez a tapsi gőgös hapsi,
nem hallgatott a jó szóra,
meg is kergette a róka.
S mikor majdnem elérte,
gőgjét nyúlcipőre cserélte.

KESELYŰ

A dög. Mármint dögkeselyű.
Azt hiszed, életük keserű?
Pedig hidd el, cseppet sem
járnak pórul az életben,
mert nem válogatnak ételben.
Naphosszat köröznek, s lecsapnak mindenre,
amire nem lenne ingere más kényesebb állatnak,
akik nem vállalnak
nagytakarítást.

PETRIK ISTVÁN**ANYANYELVEM**

Csodaszép daloló anyanyelvem.
Csupa báj, zeneszó, csupa szellem.
Csupa hang, árnyas rím, élő ritmus.
Ragozás, észvesztő logaritmus.
Mennyi szín, mennyi tűz, színes élet.
Száz szóval kifejez, hogyha kéred.
Csoda kék, vörös láng, tölgyek árnya.
Napnarancs, hófehér madár szárnya...
Csecsemő, fiatal meg a vénség.
Hangokkal lefestő földi szépség.
Csendélet, zenemű, szirén hangja.
Madarak trilláját visszaadja...
Hóesés, neszezés. Régi várrom,
gipszfehér romjában alabástrom.
Csengettyű, nagy harang, ágyúdörgés.
Óriás fenyőszál, földre döntés.
Anyanyelv. Elkísérsz. Nem is kérem...
Te vagy a legszebbik büszkeségem.

KISSNÉ MATKÓ GABRIELLA

Társra vágyik, ki
egyedül szalad, s boldog,
mégis társtalan.

Magány ébreszti
fel a gőgös álmokat,
szellő libben át.

MOLNÁRNÉ BODA MÁRIA**BÚCSÚ 2.**

Gyász szüli a csendet, csend szüli az éjt.
Éj szüli a nappalt, nappal meg az éjt.
Hangokból lett a zaj, zajból lett a csend,
Csendből lett a káosz, káoszból a rend.
Örömből a bánat, bánatból a könny,
Könnyből harmatfényű, cseppnyi igazgyöngy.
Igazgyöngyből gyémánt, gyémántból a kincs,
Kincsből gazdagság lett, abból meg bilincs.

Hol voltál te akkor, mikor szunnyadt még a világ,
S nem nőtt kopott síron törékeny kis virág?
Álom voltál csupán szívem legmélyén,
Dobbanásban lüktető szó, üres mondatvég.

Rád gondolva, emlékedből élek.
Hiányodba kapaszkodva lépek.
Míg képed bennem elevenként lüktet,
Nem te vagy, ki zárt ajtókkal büntet.

Kékszakállnak keserédes vára,
Ezer ajtó, mind lakatra zárva.
Résre nyitva legféltettebb termét,
Gyengéd hangon kimondta a nevét.

Kötéltáncban kifeszített testtel,
Csüng most lelkem néma gyötrelemmel.
Süket csendem visszhangot szül némán,
Léptek nélkül toporgok most bénán.
Ha nem vagy velem, velem vagy egészen,
Megérinted legféltettebb részem.
Van ennél szebb?
Mondd, tudnál még maradni?
Mellém ülve, csendben átkarolni?
Megrendülne akkor föld s az ég is,
Talán akkor itt maradnék mégis.
Hangok nélkül, mozdulatlan csendben,
Porrá hullnék meleg tenyeredben.

Pazár Anna: Sajjtál

PÁLNÉ ONÓDI JUDIT**MEGALÁZVA**

A felhőtlen égbolt nagyot dördül,
és villám cikázik át az égen.
A levegő feltöltődik
feszülten várakozó csenddel.
Két kis tükör lelke lángba kap,
robbanásig izzik,
de önmaga kúszik a víz felé,
a levegő idegként remeg,
a szél hörögve megfordul,
ökölbe szorult rozsdás
levél csörren,
egy nyüzgő ág
földet kaparja...
... egy Óriás kicsire hül.
És az ember némán a földre hasal.

PÉTER ÉVA ERIKA**TÁVOLSÁG. TARTÁS.**

Az éj ma bennem felriadt.
A szem kibomlott heg, pamut.
Bekötni nincs ki – s ez miatt
idegrezgésig megfakult.

A szavak kétely-józsefek.
Mindegyik csillag vad, pogány.
Dőlt napraforgó hold pereg
a szemek foszló abroszán.

Az éj ma bennem oly sovány.
Meggzülne önmagam vele.
A láz lepergő homlokán
új seb a nem-vagy tenyere.

Pazár Anna: Mexikói templom

SALL MARGIT**KÉPEK**

Fajkus József kiállítására

Képek, fotók, pillanatok –
megállít egy mozdulatot.

Csendes emlékek.

Egy kattintásra megállít egy helyzetet,
így marad meg múlt és jövő.

Ami ma kép, azt holnapra már elfeledték.
Ha a képet előveszem,
hosszasan nézegetem.

Kedvem újra szárnyra kap,
előjön a sok emlékpillanat.

Legyen kedvem újra megmutatni,
s ezzel a Világnak
Mindig újat adni...

SCHMIDT GYÖNGYI**MINDIG ITT VAGY KÖRÜLÖTTEM**

Mindig itt vagy körülöttem,
ezer alakban tündökölsz.
Harmatként rám ragyogsz
egy szép virágról,
a bólogató fákkal
rám köszönsz.

Elém lépsz az út porából,
mint varázslatos délibáb.
Elszállsz a kósza széllel,
hiszen képzetemben élsz csupán.

De itt vagy velem,
mégis itt vagy mindenütt.
Szobám csendjében lágyan
körülölel a hangod.
Árnyékok itt üldögél
a függönyön, a falon,
a kopott szőnyegen
felém sietsz vágyakozva...

PERGEL ANTAL**KORA ŐSZ**

Köd tollpaplanját
langyos szellő emeli.
Nyújtóznak a fák.

SELÉNDY BALÁZS**TE**

türelmesen vártál,
hallgattál
harmincöt évig.

Mikor elhagytalak, éppen
kamaszkorod végén
tollasodtál,

tudtál mindent
mindenről,
19 éves gyerek-
ember.

Hallgattál
harmincöt évig, s
szívemet lezártad
olyan természetesen,
mint ahogy a patak
nedvezi a követ,
vagy teletölti tavaszi áradásban
a mezei egerek kicsi barlangjait,
rágondolás nélkül megölve
a kis, kopasz egér-
csecsemőket.

Most ásítózva felébredsz,
54 éves szemeidet
vakargatod, és rám szólsz nyugodtan:
ideje lenne már
beszélni dadogás nélkül,

beszélni, magyarul.

SZABÓ IMRE**IGAZ SZAVAK**

Mennyi szép, nemes és igaz gondolat –
Eltűnt, elveszett, talán mindörökre,
Mert ki nem mondhattam sosem azokat,
Sem bánatomban, sem örömben.

Tilalmas volt akkor az igazmondás;
Leírni meg, bizony, oly veszedelmes,
Hogy ütleg, börtön és internálás
Következett abból a vakmerőre.

Otthon meg igazmondásra neveltek,
Példát is mindig csak ebből kaptam,
Közben meg úgy láttam, hogy az életben

A hazugok könnyebben boldogulnak.
De az otthonom többet ért énnekem,
S megmaradtam én is igazmondónak.

SZABÓ AIDA (JAMPA DROLMA)**SIVA TÁNCA**

(Szentgyörgyi Erika „Siva” c. festményéhez)

Siva, a Nyájás, a Kegyes... fura
Isten, a Tánc Ura,
tűzkörön belül féktelen erő,
nyerő egyensúly.
Folyton forogva világát kibontja,
sötétet tiporja.
Járja feje, karja, lába, szája...
összes porcikája,
nyomában csengnek ezüst csengettyűk,
repdesnek köszöntők.
Szeme árnyas Hold és ragyogó Nap,
harmadik perzsel.
Fonatában kéklő Gangá, gyöngy, kagyló,
liliom, kancsó,
fénylő holdsarló ...lótusz, korona,
övén koponya.
Nyakában füzér, halált legyőző
sziszegő kígyó,
körötte repdesnek fürtök, köszöntők,
szólnak csengettyűk.
Kezében szigony, korong, lándzsa,
pálca varázsa,
másikban pusztító örök tűz lángol,
pergő dob táncol,
üteme teret, leget, időt teremt.
Könnyű lépte élet örök forrása,
körös körforgása:
teremt, megtart,
pusztít, testesít,
szabadít...eltaszít.

Ezüst csengettyűk bongnak,
köszöntők csengnek,
világok, istenek, szunnyadnak,
virradnak, keringnek...
a mindenség beleremeg.

Pazár Anna: Elhagyott viskó

SZIGETI ESZTER**APRÓ FÉNYSUGÁR**

~ megérkeztél ~

Angyalszárnyak suhannak a kéklő égen át,
megcsendül egy csengettyű, a vén idő megáll.

Titkot sejt a nagyvilág, új csodára vár:
a Mennyszágból földre ér egy apró fénysugár.

Csendes éjszakán angyal hangja száll –
Érkezel, talán, édes kisbabám!

Ó, várva várt pillanat, már nem csak képzelet:
pillantásunk összeér, érzem a kis szíved .
Minden kincsnél többet ér, hogy itt vagy énvelem.
Mindig melletted leszek, és fogom két kezéd!

Csendes éjszakán angyal hangja száll –
Itt vagy végre már, édes kisbabám!

Megérkeztél, Bendegúz, szebb lett az életem.
Boldog leszel, Kisfiam, nem árthat semmi sem!

Csendes éjszakán angyal hangja száll –
Itt vagy végre már, édes kisbabám!

Angyalszárnyak suhannak a kéklő égen át,
megcsendül egy csengettyű, a vén idő megáll.

Titkot sejt a nagyvilág, új csodára vár:
a Mennyszágból földre ért egy apró fénysugár.

SZÖLLŐSI BETTINA**NEKEM SZONETT**

Nekem csillagtérkép itt ez az egész,
mint felfedező, ki először pillant
a fenti messzeségbe: hol száz csillag
versenyt szikrázva oly szabad és merész.

Nekem rímes szonett ma ez a minden,
szép, mint amit egy szerelmes nő megírt –
anyának a hang, ha gyermeke felsír,
vagy mint a keresztények összes hite.

Nekem ez a minden, amim sose volt,
papírba csomagolt titkos ajándék,
szárny nélkül reptető óriás hinta.

Rímtől vajúdó tűhegyes ceruza,
sóhajtól lüktető eres halánték.
Ez vagy nekem. Meg papíron a tinta.

TARNÓCZINÉ BARABÁS IRÉN**ÉBRED AZ ERDŐ**

Átbukik a reggeli nap
a messzi dombtetőn,
báránnyfelhők jelennek meg
az égi legelőn.

Hosszú árnyékok,
aranyló fénycsikok
nyúlnak át

a deres, dús fűvön,
s felszikráznak,
mint szétszórt

apró gyöngyök
a harmatfüggönyön.

Levél nem mozdul,
neszt sem hallani,
meg lehet a csendet
lágyan simítani.

A természet törvényét
senki nem sérti meg,
tücsök nem hegedül
cincér sem zizeg,
áhítat lengi be
mindenki templomát,
deres erdő, mező,
harmatos rét
minden kicsi zugát.

Egyszerre lesz vége a
kristálycsendnek
felhangzik az első
bátortalan hang,
majd felsüvöltő szélként
ezrek követik
harsányan, boldogan,
és a falu templomában is
megszólal a rorátéra hívó,
mindenkit ébresztő
kicsi és nagy harang.

†TEMESI ÉVA**REQUIEM EGY TÖRÖTT POHÁRÉRT**

Volt, nincs egy törött pohár,
amit jelentett, tovaszáll.

A sok-sok kéz, amelyik fogta,
rég volt kezek elporladt nyoma.
Apám pohara, Törleyéktől kapta,
azóta a családi vitrineket lakta.
Eltört, és ez most szíven talál,
bármilyen furcsa, ez is halál.
Szedem az apró éles üveget,
mostanában folyton temetek.

TORMÁSSY ERZSÉBET**KERESZT**

Ha keresztnek súlya
gyenge vállunk nyomja,
mit tehet az ember?
Fáradtan vonszolja.
Szerte a világon
akad kereszt bőven,
mindegyik vállra jut,
csak más-más időben.

TÓTH MÁRIA**MEGVÁRLAK, HOGY MEGÉRKEZZ**

Halk szómmal nyúltam, hullón csent el az emlék,
A szökőkút zápora így múlik, mint néma ajándék.

Közel egy nevetés, ott árnyékát keresi más!
Vigaszul, lehet, csak megértjük egymást.

A Nap riad, simítsd arcodon szökkenő melegét!
A fagy elér, nevetve e látványért.

Vakít a tél, sugara játékkal mar,
Szemedben elmerül ujjad rajzolata, összefut a jég
hamar...

Hó hajt álmat a mackóra, ha sóhajt,
Nyár szelíd árnya gyöngykehelyt mártogat.

Lehull a könny is.
Indul a zaj, téged csak az ősz csendesít.

Indulsz-e kutatva, hol vagyok?
S miért?
Hallgasd a fűzhajon,
És értsd meg a mélyt!

Pazár Anna: Terrakotta udvar

VALENTIN ISTVÁN**CSÖRGEDEZŐ REMÉNY**

Szemek, arcok, kezek, harcok,
Tüzek, fények, víg erények,
Szüzek, lengő hajfonatok,
Szeretők és forró karok,
Csókra váró ajkak, térdek,
Üzennek és helyet kérnek
Szívemben és tudóm fáján;
Áramlanak ereimben,
Szétszakítják szikár szívem,
Perbe fogják éjszakámat,
Így borít be öröm, bánat,
Amíg nem jön egyetlen szó,
Gyöngéd, szelíd, siring vonzó,
Melynek keblén hangom reszket,
Visszakapva rég elvesztett
Reményét és jókedélyét,
Csendben áldva teremtőjét.

VARGA ZOLTÁN**PLETYKA**

Hallotta?
Hírbe hozták.

Nem tudja?
Pedig mondják.

Meglepett?
Szembe - szomszéd.

Álhírek...
jönnek onnét!

Mondom én!
No, elhiszi?

Tudja jól:
Továbbviszi.

Elhallgat,
De szárnya kél.

Falnak fül,
A csend beszél.

VINCZE JUTKA**VÁSÁR**

- Tessék! Mit kér?
 – Szeretetet.
 – Nincs. Adhatok mást?
 – Mást?
 – Ámítást vagy önámítást.
 Nem kér? Mi mást keres?
 – Megértést, hűséget.
 – Eladtam, elkésett.
 Próbáljon meg egy kis önzést.
 Jól áll!
 – Kérek inkább becsületet.
 – Hát, Ön fizet..

WEGENAST RÓBERT

Felemelkedik.
 Arcán lobban a kék.
 Figyel,
 Fáraszt,
 Lebeg felettem,
 Érzelveim sekély,
 Elapadt tavát kutatja
 Mohó szemmel.

Önmagát keresi bennem.

És újra lecsap rám.
 Ágyékomból kitép
 Hazug szenvedéllyel
 Egy élő,
 Lüktető,
 Eleven érzést.
 Szaggat,
 Sért,
 Megaláz,
 Vadul dobogó szívembe mar,
 És véres zsákmányával
 Elégedetten
 Fölém borul.

KREISCHER NELLY**PARADOXON**

Szabad vagy! Kapott
 szabadságod bilincsel,
 űz vissza hozzám.
 Szabad vagyok! Didergek.
 Nem tudok elrepülni.

ZENTAI ETA**A VÁLTOZÁS**

Ebéd után kis szieszta
 Isszuk a kávé hallgatunk
 A csend minket már nem feszélyez
 Öblében ringunk két hajó
 Emlékeink hullámverése
 Hol közel hoz hol távolít
 A szívünk egymáshoz kikötve
 Elaludtál nézem az arcod
 A ráncok térképe alatt
 Mindent őriz amit szerettem
 A változás oly észrevétlen
 Hozzáad elvesz egy kicsit
 Fáradt és szikár lett a tested
 Én gömbölyödöm mint az alma
 Szelíd arca a szenvedélynek
 Állandó mint a változás
 Sorsunkat mégis összetartja
 Közös szótárunk szavai
 Már nem bővülnek új igéekkel
 Az utolsó nagy változás
 Félek hogy előbb téged ér el.

Pazár Anna: Fehérragy tulipán

**SZÁRNYALÓ SÓLYMOK HÁIKUCSOPORT
RENGÁI (LÁNCVERSEI), HAIKUI**

A japán középkorban kialakult egy új lírai műfaj a **renga**, a **láncvers**. Az első három sort (5,7,5), a **hokkut** az egyik költő írta, a másik két sort (7,7), az **agekut** pedig egy másik. A két rész között tartalmi kapcsolatnak kellett lennie. Korlátlan hosszú verláncot lehet alkotni. Rengaversenyeket is rendeztek. A 16. század végére a renga első három sora önálló lett. Eredetileg humoros költemény volt, de a haiku műfajának megteremtésével a humor kiszorult belőle.

Téma: SU-LA-Ce Az ifjú Lin-csi vándorlásai (közreadja: Sári László) 22, 23 fejezete

Barna Júlia:

A telihold fényt
szór az arcokra, titkot
ragyogtat rajta

Világod fátyol,
bekötött szemedet túl
van a valóság

Egyek lehetek
ketten a mindenség hűs
lélegzetében

Habos László:

Hajnali fények
vigyáznak kóbor léptet,
Lin-csi elmereng

Holdfénycsillanás,
Fekete Ló-hegy hátán
titkok lapulnak

Császári csendben
Tisztaság taván béke,
fény süllyed tájra

Kreischer Nelly:

Telehold fénye,
újhold sötétje rejtély,
titkokat őrző.
Lélekvarázsló elmét
tettek inspiráló

Theia maradvány,
babonázó őserő
lelkedbe hatol,
s ocsúdtól szabadultál.
Lin-csi éli a titkot

Nagy-Rakita Melinda:

Múltleső Lin-csi
hitvest ölelő Hszüan-cung
éji Holdat fürkészk

Apró emberpár
tündöklő holdfényben ül,
öröklétet őriz

Ködgomoly alól
kövér sárga Hold ragyog.
Tünékeny szépség

Péter Éva Erika:

Az álmok titkát
holdkendő fedi, idő
előtt ne bontsd ki

Ha megleled a
pillanatot, tied az
az univerzum

A lélek folyó
hogy úszni tanulj, merülj
csak el magadban

Pergel Antal:

Régi szőttes

Az első császár

Végtelenség

Napból és Holdból
szőtt mesék kísérek.
Múltba ringattak

Ősi palotán
telihold fénye ragyog.
Régi dicsőség

Ezerszer próbált
szenvedélyt tükröz a Hold.
Örök szerelem

Szabó Aida:

Újhold fényében
újra és újra élték
fű, víz ringását

Holdat fürkészk
tündökölt arcuk, lelkiük,
tűnt Föld hívsága

Holdragyogásban
két félszárnyú csöpp lélek
egyként lobogott

Lukács Mária:

A kút

A szerelem mély
kút, kesztyűs legyen a kéz,
mely abból kihúz

SZATMÁRI KRISTÓF**ESTE A HEGYEN**

Halkan dúdolsz, kezed kezemben.
Vállamra borulsz, s én versem írom.
Amíg a nap le nem tűnik az égről,
Egy testként ülünk zöld hegyoldalon.

Csillagfény ragyogja az ösvényt be.
Hosszú az út, félreállunk kis időre,
Édes, lassú üdülésre, szoros ölelésre,
S az ébredő Hold szerelmünk öre.
Lent, a tücsökzenés selyemréten
Csak ketten sétálunk, kései már
az óra. Elfutott az időnk együtt,
A világ mindkettőnk visszavár.

Mellékszólom:

Virágmilliókkal hintett hegyi kaszáló,
Zöld tenger ezernyi színes tajtékkal.
Kárpátok zordon bércei közt ring,
S zeng víg énekszó mosolygós ajkadról.

SZIGETVÁRI ZSÓFIA PETRA**LAGÚNA**

Egy viharos, borongós éjszakán, mikor a szív
se dobban,
és hiába örvénylik, úszik tengernyi gondolat,
a lagúna vizén csendben siklik egy karcsú gondola,
benne evez a fekete lidérc, álnok, alantas,
társra a holló: „Kár, kár!” – rikoltja rémes dalát.
Üres ómen, amit kiált.

Nincs semmi biztosíték rá, hogy feltevése hiteles,
de él még bennünk a mesterkélt remény, hogy talán
akkorát nem tévedett. Halkan suttogja álmainkat,
itt mit sem ér a józan ész.....trónol a sarokban árván,
egyre csak azt hajtogatja: „Nincs tovább, nincs tovább!”
Nincs tovább ez a határ.

Senkivel meg nem osztott nyomasztó, súlyos,
kínos titkok

örzője ő, s ha kiállhatatlan lesz benn a nyomás,
üvölt s őrzöng, tör-zúz legbelül,
egy üvegszilánk könnyen
megvágthat bennünket, az élet sebe, amit a világ
lefitymálóan méreget, gúnyosan vigyorog,
csupán némán, fölényesen áll.

Minden keserű könnycseppet az öböl sötétje nyel el,

ha a valóságba ütközik, vize tajtékot hány.
Belenézel, megpillantod a kaotikus végtelent,
Éteri birodalom, amelyet te variálsz.
A lagúna vizén csendben siklik egy karcsú gondola,
„éj volt künn, más semmi már.”

LABANT LEHEL**REMÉNYKEDJÜNK ISTENBEN!**

Lent a pusztaságban,
Fönt az égben,
Ki tudja, hogy mi lehet?
Talán angyalok? Talán lidércek?
Isten, áldd meg a Földet!

A kinti világban
És mélyen a szívemben
Csupa szeretet legyen!
Ha méltók nem is vagyunk rá,
De segíts meg, Istenem!

A jó embereket a Természet meggyógyítja,
Több szeretet legyen, mint akarat!
Olvaszd el a fényeddel, Jóatyám,
Az emberek közötti falakat!

8 éves

Diósd, Eötvös József Általános Iskola

LADA LEVENTE**A HÁROM TÖKTESTVÉR**

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer három tök-
testvér. Egy öreg néni kertjében nevelkedtek, az egyetlen
tökpalántáján. Úgy hívták őket, hogy Tök Marci, Tök
Miki és a legkisebbet pedig Tök Matyi.

A Tök fiúk egész nap süttették magukat a napon, hogy
szép narancssárgák legyenek, ugyanis sütőtökök voltak. A
három testvér Halloween-tök akart lenni, már nagyon vár-
ták, hogy ős legyen. Tök Marci és Tök Miki egész nap
cukkolták Tök Matyit, mert ő olyan kicsike volt.

Amikor eljött az október, az öreg néni leszedte a tök-
termést, és kivitte őket a piacra. A két nagyobbat
el tudta adni egy-egy gazdag embernek.

Tök Marci és Tök Miki nagyon boldogok voltak, mert azt
hitték, hogy majd ők lesznek a legnagyobb ékességei a
gazdag emberek asztalának Halloweenkor, és bevilágít-
ják az egész szobát. Sajnos, csak leves és főzelék lett be-
lőlük.

A kis Tök Matyinak nem akadt vevője, de végül egy sze-
gény parasztemberrel elcserélte az öreg néni almára. A
parasztember kisleány kifaragta repülő sárkányosra, és be-
nevezte Matyit a töklámpás-versenyre az iskolában, amit
meg is nyertek.

Ami magot a kisfiú kikapart a tök belsejéből, azt az apja
elrakta, és tavasszal elültette. Őszre akkora tökök lettek
belőlük, mint a két nagyobb testvér együttvéve, sőt még
nagyobb is.

11 éves

Érd, Gárdonyi Géza Ált. Isk. és Gimn.

KÁRÁSZ TAMÁS

OÁZIS

Gyerekkorom máig is emlékezetes születésnap ajándéka egy afrikai ásatásokról szóló könyv volt.

A több ezer éves kultúrákat feltáró írás – gyerekkori fantáziámmal párosulva – Afrikát örökre figyelmem középpontjába helyezte. A televízióban, a moziban valahányszor róla láttam képeket, mind jobban vonzódtam a fekete kontinens világához, és csak az alkalomra vártam, hogy közelebről is megismerjem.

Amit nagyon akarunk, azt előbb-utóbb sikerül elérnünk, és a nyolcvanas években feleségemmel a Kairó felé tartó repülőről láttuk először Afrikát. Gépünk lassan ereszkedett alá, közben az élénk táruló végtelen sivatagban gyönyörködtem.

Afrikában minden új egy európainak. Az emberek, a szokások, az épületek és még sorolhatnám a többi szokatlant, ami ilyen közélről ámulatba ejt. Felhőkarcoló emberi kalitkákat, utcán hömpölygő emberáradatot napjában többször is láthatunk a televízióban, de az emberiség bölcsőjét csak a filmrendező kénye-kedve szerinti beállításban mutogatják néhány másodpercig.

Afrika csodálatos, de csak testközelből. Napoknak kell eltelnie pokoli forróságban kellemetlen szagok, látványok közepette, és csak ezek után leszünk képesek minden figyelmünket környezetünkre összpontosítani.

A higiénia az európai ember számára megdöbbentő. A piacon sétálva az utat arasznyi vastag, tollat is tartalmazó rugalmas szemét fedi. A félig-meddig tisztított baromfiki spárgán lógnak a sátor felső vízszintes merevítőjére erősítve nyolcvan fok feletti melegben.

Míntha kemence belsejében sétálnánk, mégsem izzadtunk a forró száraz levegőben. A szomszéd látogatókat jól látható helyen, elérhető magasságban egy mosófazék nagyságú alumíniumedény várta, szélén öt-hat kampóra akasztott, viseltes pléhbögrével. Bármelyiket választhatuk ízlésünk szerint, csak le kellett akasztani, és meríthettünk a jó meleg ivóvízből, majd utána – mivel erre nem volt lehetőség – minden különösebb mosás vagy öblítés nélkül vissza is tehattük a helyére.

Idegenvezetőnk huszonnégy éve származott el Magyarországról, és Budapesten tanuló arab férjével Kairóban telepedett le. Nagyon örült nekünk, hiszen mi voltunk az első magyar csoportja. Felnőtt lánya kitűnően beszélt magyarul, bár soha nem járt második hazájában. Kissé félrevonulva figyelte kis csoportunkat. Édesanyja elmondása szerint tartott a világos bőrű magyaroktól enyhén kreol bőre miatt. Minden megváltozott, amint az egész csoport odacsődült köréje, és barátságosan szólítottuk, hisz ő is magyar volt. Édesanyja higiéniai elvárásai – távol a hazájától – jelentősen módosultak, és az ottani szokások elfogadásával el is távolodtak nagyon az európaiától.

Nagy lelkesedéssel vitt bennünket egy cukornádat préselő egyszemélyes kisüzembe.

A három-négy méter hosszú leveles, nyers nádat kézi tekeréssel két egymásnak rugóerővel feszülő henger továbbította. A cukornád tejszerű leve az alatta elhelyezett edénybe csurgott.

Mi, magyarok, már több napi edzettségünk ellenére is döbbenet figyeltük a fürge arab ténykedését. Az üzem köveze a saját szóhasználatommal „latyakos” volt. Piszkos víz borította, melyen a hosszú nádköteg szép lassan vonagló mozdulatokkal szánkázott végig. Ezután kis poharakba porciózta a lét, és asztalkára tette barátságos kínálgatás közepette.

Döbbsent társaim földbe gyökerezett lábakkal hol a poharakra néztek, hol a cukornád pocsolójába lógó végére. Az ingyenc nedűhöz senki sem közeledett. Mit sem sejtő idegenvezetőnk is próbálta noszogatni kis csapatunkat – sikertelenül. Kellemetlen volt nekünk is, kedveskedni akaró vezetőnknek is.

Végül egy életem, egy halálom alapon felemeltem egy poharat, és egy keveset kortyoltam belőle. Kellemes volt az íze.

Másnap oázislátogatás szerepelt útitervünkben. Reggel elindultunk a Szaharába. Kétórás buszozás után a távolban zöld növényzetet fedeztünk fel. Közeledve már kivehetők voltak a pálmafák és más növények. Mindez a Szahara végláthatatlan homokdűnéi között.

Mint a mesében. Kis településre emlékeztető minifalu fogadott, közepén, a mélyebb részén egy kis csörgedező csermely. Amint kikaszálódunk buszunkból, előjöttek a lakók koromfekete ruhákban, fekete fejkendőben és az arcukat is elfedő, szintén fekete kendőben. Csak a szemük vonalában volt mintegy ujjnyi rés.

Döbbsent néztük néhány percig furcsa öltözküket. Ők meg a mienket!

Csoportunkban egy fiatal házaspár is volt. A hölgy szép, hosszú, szőke hajviselete, rövid lenge blúza és fehér forrónadrágja erősen eltért az ottani viselettől. Hamarosan a férfiak is egyre nagyobb számban gyülekeztek a nem mindennapi látványra.

Estefelé visszautaztunk Gízába, és tovább gyönyörködhettem szállodánk hetedik emeleti ablakából az ókori világ építészeti csodájában, a piramisokban.

Pazár Anna: Bimbózás narancsban

KOVÁCS F. ISTVÁN

KORAI JUHAR

A Szabadkikötőben futottunk össze kilencvenhatban vagy kilencvenhétben – nem emlékszem már pontosan, hisz azóta másfél évtized telt el – kábé... De mégis inkább kilencvenötben, mert előző évben szereltünk le és ez tuti! Akkoriban egy kezdő internetes cégecskének dolgoztam. Bár a gomba módra szaporodó vállalkozások vezetőinek többsége marhaságnak tekintette az egészet, nem volt olyan hét, hogy egy-két szerződés össze ne jött volna. Különösen szerettem a csepeli portyázásokat, mert az ottani hatalmas vállalatok lavinaszerűen porlottak szét, és hónapról hónapra új gazdasági társaságok százai keletkeztek belőlük vagy tőlük függetlenül – a fillérekért kiárusított telephelyeken.

Mondom, a Csepeli Szabadkikötő hatalmas raktárainak és irodaházainak útvesztőjében kószáltam éppen, amikor hirtelen megláttam Denevért. Becsületes nevén Demeter Ernőnek hívták, de nyilván te is emlékszel, a seregben mindenkit elkereszteltünk, így őt is. Először ugyan az utóneve alapján majdnem „Ergya” lett, de az ellen kézzel-lábbal tiltakozott, hát így kapta az éjjeli kis ragadozó nevét. Igazság szerint elsőre nem is őt vettem észre, hanem a vele szemben álló lányt. Vagy húsz centivel volt magasabb Ernőnél, aki nekem háttal állva élénken gesztikulált, és néhány ingerült szava is megütötte a fületem. A nyúlánk teremtés azonban csak mosolyogva hallgatott, aztán a srác feje fölött lassan rám emelte tekintetét. Akkor már csupán két méterre álltam tőlük, elég jól láttam az arcát, nagy hullámokban vállára omló rengeteg gesztenyeszín sörényét, és amint megéreztem a pillantását, térdeimből kiment az erő.

– Szia, Denevér! – szólaltam meg halkán, amikor már úgy éreztem, képes vagyok beszélni. Ernő megpördült, arcáról leolvadt az addigi türelmetlenség, elvigyorodva hozzám lépett és átölelt.

– Szevasz, Mogyoró! – ordította, és régi szokása szerint összeborzolta a hajamat. Ő nem volt zavarban, de én piskosul! Most képzeld el! Ott ölelkezel egy régi surranótárssal, egy olyan igazi Nagy Haverral – tudod? –, mialatt a világ egyik – ha nem éppen „A” – legtutibb nőjét fixírozod. Közben meg azon jár az agyad, hogy ezek vajon??? Á, nem! Nem létezik! A Denevér jó srác ugyan, mindig is remek volt a szövege, egyetlen balhé le nem ment nélküle, de hát van egy nyolc dioptriás szemüvege, a fülei tényleg, mint egy bőregéré, és összesen másfél méternyire bírt megnőni! Hogy jöhetne ő ahhoz, hogy ilyen világbajnok bringával fusson?! Iszunk még egy sört? Jó, jó, folytatom már, folytatom.

Szóval aztán kiderült, hogy mégis... Amikor bemutatott minket, és megfogtam Zita kezét, mintha félálomban lettem volna. Dögész! Te aztán tudod, hogy nekem sosem kellett csajok után futkosnom, igaz? Tényleg, egymásnak adták a kilincset, meg a... szóval azt! De ettől a lánytól egyszerűen berúgtam, érted?! Nem is igen hallottam, amit Denevér hadart, mialatt hármásban tovább lépkedtünk a

felforrósodott hatalmas kockaköveken. Keresztülvágtunk a számtalan rozsdás sín páron, át a kikötő rakodóterére, hol hatalmas daruk gémjei, mint óriási szunyogok hajoltak be újra meg újra a nyitott uszályok gyomrába, a még hatalmasabbak meg óriási konténereket mozgattak odavissza. A lányt láthatólag nem érdekeltem. Tenyeréből ernyőt formálva a mocskos vizet, a pöfögve sürgölődő nehéz targoncákat bámulta, a rakodómunkások meg persze őt, mint ahogy én is. Aztán egyszer csak váratlanul rám mosolygott megint. Nem szólt, csak elmosolyodott, és én nem tudtam betelni vele. Hogy Denevér észrevette-e? Nem tudom. Szerintem nem érdekelt. Tudta, hogy Zita olyan, mint valami egzotikus állat vagy különleges növény, amit mindenki megbámul. Azt azért elmondta, hogy imént az esküvőn vitatkoztak, mert a lány egyáltalán nem akar semmi felhajtást – csak ők és a két tanú, érted... Amikor megkérdeztem, anyakönyvvezető se legyen, a nő elnevette magát, és talán akkor nézett meg igazán először. „Nagyon vicces ez a te barátod, Füleke”. Így mondta, tettetett affektálással, amire elvörösödtem, és ő újra felnevetett, de a szemében ezúttal láttam megcsillanni azt a bizonyos kérdőjelet, azt a veszélyest. Ismered, ugye? Hisz te is pasi vagy. Iszunk még? Kezdek berúgni... na, neee! Én hívtalak, én fizetek. De majd a végén...

Na, oké! Nem nagyon ragozom tovább, te kérdezzetsz folyton. Mondjuk, nem csoda. Amíg slapocok voltunk, nemigen dugtad ki az orrod a gyenguszról, pedig te is csak egy nyavalyás előfelvételis voltál... Szóval az esküvő. Hát nem volt nagy felhajtás tényleg... Talán nyolcan lehattunk összesen. Néhányszor előtte is megfordultam náluk, lementünk párszor a Balcsira – akkor már megvolt az új kocsim –, egy-egy közös vacsora itt Csepelen, ilyesmi. Nem volt ez nekem jó! Nem volt jó, mert... mert lassan nyakig beleestem a lányba. Szerintem ő tudta, de nem adta semmi jelét, és – Isten bizony – én nem is akartam! Tudod, hogy mennyire bírtam a Denevért, hát hogyan vette volna ki magát?! Tartottam is magam piskosul, majd jobbnak láttam, ha elmaradozok inkább. Amikor hívott, mindig kitaláltam valamit, végül aztán már kábé egy éve nem láttam őket, amikor felkért, legyek az esküvői tanúja. Nem mondom, hogy meglepett, mert tudtam, Zitán kívül nincs senkije. Se rokon, se ismerős, senki. Intézetben nevelkedett, nem volt piskóta eljutnia a diplomáig. Hogy miért éppen kertészmérnök lett? Fogalmam sincs. Azt tudom, hogy mindig szerette a fákat, az erdőt. Talán az intézetisége miatt ez jelenthette neki a szabadságot.

De vissza az esküvőhöz! Kis óbudai vendéglő, semmi hepaj, a vacsora után hazavittem őket, ott még dumcsiztunk, tébláboltunk kicsit, mígnem egyszer Ernő azt mondja, mi csak beszélgessünk, ő lepihen, nem érzi jól magát. Hátral a verandán ültünk le Zitával, és csak hallgattunk. Ezúttal nyíltan – talán kicsit kihívóan – néztem őt, egyszerűen nem tudtam a szemem levenni róla. Először nem reagált, aztán lassan felém fordult, és azt mondta, nem kell már sokáig jönnöm, csak várjam meg, amíg... amíg... „De mit, mit? Mit várjak meg? Nem akarok én tőled semmit!” Csak dadogtam értetlenül, és akkor vettem észre, hogy folynak a könnyei. Érted, Doki?

Ott sírt nekem, minden előzmény nélkül, aztán kibukott belőle, hogy a Denevér haldoklik! Te orvos vagy, tudod, hogy ez a rohadt mocskok rák mennyire kegyetlen! Az egy dolog, hogy én ott majdnem lefordultam a székről, de Ernő... Hát ő nem kelt fel többé.

Naponta kijártam hozzájuk. Az ágya mellett ültem, legtöbbször leittuk magunkat, és sztoriztunk, röhögtünk. Zita meg a konyhában gubbasztott. Amikor a srác végleg elnyugodott, éppen nem voltam ott. Hajnalban értem ki. Az asszony nem sírt már, csak ült csendben. Amikor átöleltem a vállát, kezembe nyomott egy összehajtott írólapot.

Szia, Mogyoró!

Emlékszel, egyszer nagyon régen kérdezted, melyik az a fa, amelyik pillangót terem. El kell, hogy szomorítsalak: nem mogyorófa! Többféle is van, de aminek a termését akkor az orrom elé tartottad, az a korai juhar. Az én Korai Juharom – ha ő is akarja – legyen a tiéd! Tudom, hogy régóta szereted, és azt is, hogy soha nem lépted volna át a határt.

Köszönök neked mindent! Jó ember és igaz barát voltál.

Ne féljete! Nem fogok visszajárni, csak a kertet tartsátok rendben, és ha lehet, intézd el, hogy egy ilyen fa közelébe temessenek!

MAGYARÁDI ÁGNES

A KÖNYVTÁROS

(folytatás)

Ki tudnál jönni? Nem bonyolult. Fölszállsz a hévre, és már itt is vagy. Nem, ez már nem lakótelep. A végállomástól hat megálló a Duna mentén. Aluljáró sincs, nem veszélyes. Családi házak. Végigmész az első utcán, aztán jobbra, otthon leszek. Nem érzem jól magamat. Ide találsz? Kis szünetet tartott, mintha még lett volna ott valaki. Tényleg kijöhetsz, ha akarsz. Kíváncsi vagy, hol élek? Gyere. Letette a telefont, mint akinek hirtelen más sürgős dolga támadt, vagy elment a kedve az egészszől. Hanna nem hagyott magának időt a vívódásra. Most kiderül, dönteni kell. Kinézett az ablakon a tompa fényű délutánba. Még nincs nagyon késő. Valami zavarta. Hangsúlyok, finomság, nem is biztos, hogy számít, gondolkodott. Az ember ilyenben őszinte. Vajon miért sietett, mitől vesztette el a kedvét még beszélgetés közben. Egyszerre olyan mellékesnek tűnt, megy-e vagy sem, mintha csak rajta múlna, vagy ő ajánlkozott volna. Már nem volt fontos, érezhette. Mégis. Összeszedte magát. Ugyan mi érheti? Talán éppen az ő pillanata jön el, ha nem futamodik meg. Elkészült, elindult, odatalált. Nem a férfi nyitotta ki az ajtót. Fiatalember, alig szakállas, rutinosan végigmérte, hallgatott. Menjen be, sziszegte, nem köszönt vissza. Erőltetett párbeszédet hallott, mikor jössz haza? Mintha forgatókönyv volna. Fia talán. Az egyetlen,

aki maradt a válás után, kommentálta később a férfi, őt választotta, ilyen hűséges. Aranyat ér. Nem az anyjára hasonlít, vagy nem akar, így pontosabb. Megérted? A férfi mintegy mellékesen vetette oda mindezt, Hanna voltaképpen megbotránkozott volna, ha ebben a pillanatban képes világosan fogalmazni magában. Most azonban más kötötte le. Élete pillanatára készült, nem akart mást meghallani. Család, tódította a férfi. Tudod, milyen az. Egyre ebben a szokatlan modorban folytatta. Neked is van, ők sem szentek, igaz? Mit iszol? Hanna felszisszent a hangnemtől, nem válaszolt, körülnézett. Rendtelenség. A fiam elment a barátnőjéhez, folytatta amaz. Néha megengedem, nem baj, ugye? Épp videót néztem, mielőtt jöttél. Megnézed velem? Megfürdünk utána. Együtt. Beülsz mellém a kádba? Elférünk, bár nem jacuzzi. Az csak víz-pocsékolás, túl sokba kerül. Jó lesz? Akarod? Most fürödtem, úgy jöttem el, szabadkozott. Meggyipiros függöny árnyékolta be a szobát, a továbbvivő ajtó becsukva. Odaát? Ja, az a háló. Egymásból nyílnak, csak két szoba van. Nem, a fiam a nappaliból nyíló szobát kapta, tudod, nem számítottam rá, hogy itt marad. Nem az anyját választotta. Ki tud a fiatalokon kiigazodni, lamentált. Sörös doboz, hamutartó, a cigaretta illata, ez volt egyedül ismerős belőle, a férfiből, aki hatott rá, aki felé szándékai kezdtek mozdulni, más semmi. Mit csinállok itt, láthatóan egy másik család életének a kellős közepén? A szüleim nem sejtik. Én sem nagyon. Menekülni kellene, de akkor sosem tudom meg. Hanna egyszerre föltalálta magát. Vacsorázol? – ötletelt. Magabiztosnak akart látszani. Készítetek valamit. Mi van itthon? Nagyjából semmi, de nem is fontos, érkezett a gyors válasz, a hirtelen támadt házias lelkesedést lehűtve. Inkább ezt nézd meg, jó ez a klip. Vagy feküdj le, ott a hálóban, majd megyek. Soká jött. Váratta. Hanna érezte az ágynemű szagát. A párna használt és foltos volt, vajon mikor cserélték a huzatot? Nem órá várt, világos, hova lett, ki lehet az illat gazdája? Valójában ő van itt otthon, Hanna nem. Mégsem volt kedve föladni. Követelőző test bűjt hozzá félálomban, várta, ami rá várt, mégsem így. Mért nem jöttél értem? – kérdezte, csak hogy ne hallgasson. Nem értem, olyan nagy baj ez? Itt vagy, nem? – csattant föl a férfi. Hanna ijedten elhallgatott. Mégis, mit gondoltál? – folytatta a másik, kötekedve, elégedetlenül. Cigaretta keresett. Hanna azt gondolta, reggel első dolga lesz tisztát húzni. De zavara nem múlt el, elkíváncozott innen. Nem aludt el mellette, hazament.

*

Együttléteik mégis egyre gyakoribbá váltak. Fénytelen, erőteljes testi készletessé, makacsul kitarítottak. Nem beszélgettek. Hanna egy alkalommal visszatartotta, maradj így. Jó, ezt még sosem kérte tőlem senki, te vagy az első. Tamás szavai meglepték. Elaludtak. A férfi fuldokolva ébredt, nem tudta, hol van. Hanna felriadt a mozdulatra, mi bajod, sikoltott. Minden odaadása benne volt a mozdulatban, átölelte. Tamás a villanykapcsolóért nyúlt, már emlékezett, rég föltérképezte, mi hol van Hanna egy-szobás, lépcsőházra néző birodalmában. Világos lett, rágyújtott. Álmodtam, hagyjuk. Felöltözött, elment. Hete-kig nem hívta.

*

Hanna nem osztotta meg senkivel, ami vele történt. Lázás reménység élt benne, féltette titkait. Talán gyermeket vár. Csalódott. Időnként muszáj volt megállnia, jeges marok szorult a szíve köré, a konok várakozás sápadt és fáradt tónust adott rugalmas mozdulatainak, szája sarkába, vékony, lekonyuló ránc költözött. Egy reggel a hajszáritó melletti polcon fölfedezte az apró érmet, amelyet nemrég tett a férfi nyakláncára. Azt hitte, rosszul lát. Mikor megértette, olyan lett, mint akit leforráztak, nem is ment dolgozni. A napfény lassan hatolt be a lépcsőházra néző belvárosi lakásba. Délig várt, akkor fölhívta a férfit, de nem vette föl. Elment valahová rövid időre. Estefelé a szomszédasszony csöngetett, itthon vagy, azt hittem elmentél, nem égett a villany, az ajtó sem nyílt ki egyszer sem. Még mindig a fotelben ült, várt. Megköszönte a süteményt, hozzá sem nyúlt. A becsukódó ajtó mögött dermedt hideg áradt a falakból. Nem akart belenyugodni. Valami jelet várt. Úgy gondolt rá, olyan erősen, hogy szinte valóságossá tette, akár meg is érinthette volna. Sokszor lepergett előtte rövid közös életük. Minden hangsúlyt megőrzött, és most méregette őket. Nem tudott hazudni magának.

Látta újra, ahogy a férfi fölriadt, mielőtt tényleg vége lett volna az együttlétnek, mint akinek látomása van, vagy hangot hall. A beteljesületlen esemény Hannában maradt meg mélyen, mert ekkorra megérett benne eddigi elhanyagoltsága, és megrettent, hogy jóval harminc fölött, talán igazuk volt azoknak az asszonyoknak, akikkel együtt dolgozott. Nem lesz több esély. Minden nő rettegett félelmével nézett szembe, azzal, hogy hamarosan nem kell senkinek. Úgy küzdött, mint más a rákkal. Harcolt az időért, hiába. Otthon úgy tettek, mint akik mit sem sejtene. Bár aggódva óvták, nem beszéltek nyíltan. Nem tudtak a változással mit kezdeni. Megteheti, van saját lakása, megélhetése, de nem támogatták ezt a kapcsolatot, nem is érdeklődtek róla. Hanna befelé élt, annyira közel senkit sem érzett, hogy megossa, min megy át, bár kéretlen tanácsokat, egymásnak ellentmondóakat bőven kapott, hiszen sápadt tekintete nem kerülte el a figyelmet. Tartotta magát, befelé menekült. Meghirdette a lakást titokban. Munka, költözés, majd túl leszek rajta, lefoglal, remélte. Ismeretlen hang hívta föl egy este. Tamás meg-nősült, külföldre mentek, ne keresse, tőle kapta a számot, elnézést kér. Mielőtt egy szót válaszolt volna, letette.

*

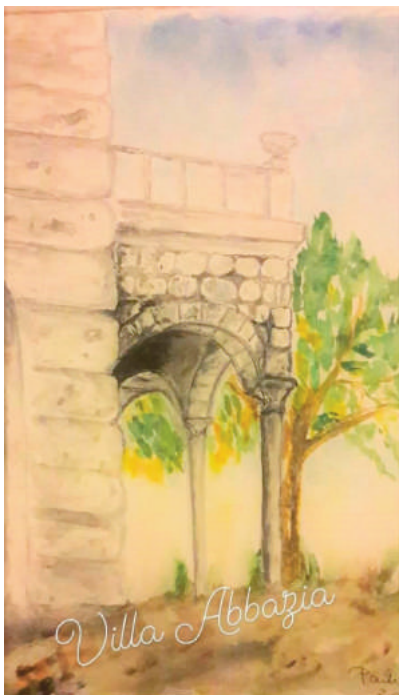
Nem tudom, mit keresek ott, abban a városban – kezdett bele ügyefogyottan, mikor végre újból találkoztak, több mint egy év után, a férfi hívta. Olyan, mint egy hatalmas tanya, egyetlen tanya, tanyasívá lettem – Hanna folytatta. Nem ismerem az utcákat. Nemcsak a nevüket nem tudom, hanem az a furcsa, hogy nem ismerem meg azt a helyet sem, ahol már jártam. Akár szép, akár csúnya, mind jellegtelen. Az otthonok mind olyan ellenségesek. Olyan takarosan rendben vannak, hogy az már idegesítő. Leginkább, mert mások otthonai. Legtöbbjük ugyanúgy valahonnan máshonnan érkezett, mint én, de ők talán tudják, mi hozta őket ide, vagy mi tartja őket itt. Én ráböktem a térképre, és eldöntöttem, hogy ideköltözöm. Elhozattam mindent, amim volt, kifizettem a házat, és elkezdtem köszönni a szomszédoknak. Ettől még nem lettem oda-

valósi. Nem fordíthatok hátat. Volt más életem. Nem nézett a férfire, mikor ezt mondta. Előlem jöttél – szúrta oda Tamás. Ilyen messzire. Fölényes volt, kissé kioktató. Hanna már régebben fölfedezte, Tamás nem annyira okos, inkább csak sokat látott, ez most, némi ital után, erősen érződött. Nem állt jól neki ez a modor. Azért tudott uralkodni magán. Nem könnyítette meg Hanna dolgát azzal, hogy hangosan kimondta: ne tettesd magad. Pedig szeretett volna rákiabálni, bolond vagy. Nem volt közös életünk, nem, veled nem. Ne csapd be magadat azzal, hogy még mindig te meg én. Mindig is bolond voltál. A családod meg a neveltetésed. Hagyd el! Magadat sem érted. Nem szeretet, altruizmus, meggyás, szimpla női téboly a titkod. Előbb is rájöhettem volna, akkor megspóroljuk egymásnak a szenvedést. Mert nehogy azt hidd, még így sem, hogy a családotnak igaza van, ha oltogatnak, mert becsaptam a szegény, becsületes lányukat. Nem igényes voltál, hanem finnyás. Én nem könnyíthetem meg. Más-sal élek. Ott van felelősségem, nem nálad. Azért jöttem, hogy fejezd be az ábrándozást. Vége. Nem sajnállak. Miért nem iszol legalább? – Nem mondta végül, de az arca feszült volt, pillantása vádló, súlyosan hallgatott. Hanna óvatos kérdései elől kitért. Rágyújtottak. A férfi lassan, szertartásosan, hangsúlyozott nyugalommal. Hanna keze viszont remegett, elképzelte Tamás életét, amelyről igen keveset tudott meg, aminek már ő nem része. A férfi a munkájáról kérdezte. Nem érdekelte, de időt akart adni, hogy Hanna fölfogja, amit ki sem mondott. A hangja szándékoltan nyers volt, mikor megszólalt. Halálom a nyavalygás, tódította. Dolgoztam én kitermelő üzemben is, nyíltszíni fejtésnél, mielőtt idáig eljutottam. Mindenki ivott, ott a hegyek között, mindentől elzárva. Egyik napról a másikra éltek, hullottak. Az üzem termelt, fejlődött, ma nemzetközi konzorcium irányítja. Elejétől benne voltam a munkában, kezdetben a pénzért, később, mert ilyen a természetem. Túléltem. Akkor jöttem haza, mikor azt hittem, végem. Kisárgult a hajam, megfakult a bőröm, táskákat láttam a szemem táján, száznál is több centiméter képest csontig lefogytam. Úgy néztem ki, mint egy alkoholistát. Nem voltam az. Amit elértem, mindig az akaratomnak köszönhettem, az hozott haza, mikor már nem állt az étel. Arra érkeztem meg, hogy más lakott a lakásban. Elváltam. Félév szabadságom volt, nyugati fizetéssel. Ez utóbbit nem tudta. Meg akartál menteni. Tartottál tőlem, amikor megismertél, de épp ezért vonzódtál is. Harcot kezdte a múltam ellen, kigyógyítottál az önvádból, összehoztál időközben nagy kamasszá serdült, elvadult fiaimmal, akiknek, lefelől, a borítékot a pénzzel veled tettem a postaládába, mert nem akartam a szemükbe nézni. Meg sem nézted, mi az, nem kellene-e a kezébe adni a címzettnek. Szó nélkül tetted félre az ételt, amelyet megkívántam, megfőztem veled, azután pedig egy falatot sem bírtam enni belőle. Végeérhetetlen beszélgetésekért róttad velem a pesti éjszakát, cigarettán és sörön éltél, amelyet én fizettem, mert a te fizetésedből otthonra spóroltál kettőnknek. Gyanakodnod kellett volna. Másnap dolgozni mentél, holtfáradtan, de remegett a hangodban a szerelem, ha fölhívtalak. Nem a tested volt szép, az odaadásod kellett. Pedig minden másban milyen tisztán láttál. Tudtál dönteni, mintha tőled függne, mi a jó vagy a rossz. Ezért kapaszkodtam beléd.

Két számmal kisebb gyűrűt húztam az ujjadra, mikor szinte rituálisan megkértelek egy hajnalban az utcából után, egy lepusztult kis kávézóban. Mona Lisa-mosollyal átvetted, és a nyakláncodra fűzted, a mellé az érme mellé, amelyen szentkép volt, amelyben nem hittél, csak emlékből volt rajtad, de le nem tetted volna. Vajon hogy szerzed, mindig érdekelt. Látod, majdnem féltékennyé tettél. Ugyanilyen csöndben adtad vissza, amikor megmondtam neked, mást veszek el. Mintha nem is hallottad volna. Mindig tudtam, amire gondolsz, arról valójában nem beszélsz, máshogy akarod megtudni, úgy surransz a konfliktushelyzetek között, mint gyík a köveken. Te választottál. Követted minden gondolatomat, finoman, elszántan. Nem voltam hozzád jó, mégis messziről sugárzott rólad a boldogság. Ez tetszett belőled, nem ami most vagy. Csillogóvá tette a szemedet. Akár szerethettek is volna. Nem értem be ennyivel. Megdolgoztam azért, aki vagyok. Nem tartozom neked.

A férfi nem gyűjtött rá megint, mikor leégett a hamutartóban a cigarettája. Hanna a harmadikat szívta egymás után. Hirtelen rájött, hogy egész végig ő beszélt, ezzel váltotta ki, hogy a férfi kiborult, homlokán kifeszült a bőr, kinézett az ablakon. Hanna hangja zavarában magasabb, sípoló lett, elfulladt. Nem vált be a próbálkozása. Társalogni nem szoktam, folytatta a férfi, most már megeredt a szava, nem törődött vele, hogy érez Hanna, vagy esetleg valaki odafigyel, beszélnevalónk pedig most már miről is volna. Több mint egy éve más asszony van mellettem. Látni akartalak. Jöttél az első szóra, ez nekem elég. Hamarosan öregasszony leszek, védekezett Hanna, a hangja majdnem könyörgő. Tréfának szánta? A férfi elhúzta a száját, akaratlanul. Nem lehetett mosolynak venni. Majd ha az leszel, ismét meglátogatlak, gondolta. Úgyis várni fogsz.

*

Pazár Anna: Villa Abbazia

NAGY-RAKITA MELINDA

PLITVICEI ÚTINAPLÓ haibun

Szeretem a vízeséseket. Utazásaim során számos szebbnél szebb vízesést láttam már. A magasból lezúduló víz látványa mindig elvarázsol. Ezen a nyáron a Plitvicei-tavak Nemzeti Parkot látogattuk meg, ahol egy természet alkotta mesés vízi világ rejtelmeibe merülhettünk el. A Park 1979 óta az UNESCO világörökség listáján is szerepel. Alighogy beléptünk a tavak birodalmába, mellbevágott bennünket a csoda.

Tomboló zöldek
Fény-árny szimfónia
Bujkáló vizek

Két mészkőhegyvonulat találkozásánál több kisebb folyó fut össze, és hoz létre egy egységes tórendszert. A tavak és vízesések környezetében burjánzó páratlan szépségű növényvilág védett állatok és növények otthona.

A fák szimbiózisban élnek a tavakkal, gyökereik gyakran vízben állnak. A nyolc-tíz méter mély tavakban a víz olyan tiszta és nyugodt, hogy a fenéken enyésző faágak, mintha csak karnyújtásnyira hevernének a felszíntől.

Sugárzó égbolt
Áttetsző víztükör mély
Halott faágak

A 636 méteres magasságból lezúduló Felső-tó vize (bizonyítva, hogy itt tényleg a víz az úr) minden akadályt áttörve, mészkősziklákon keresztül száguldva jut le a 133 méterre elterülő alsó tórendszerig. Évszázados futásában a víz számtalan szebbnél szebb vízesést hozott létre. Egy-egy sziklafal olyan, mint egy hatalmas rosta, amelynek minden lyukából árad a víz. Az árnyas fák alatt kanyargó fapallókon a vízesések hűvös párájában élvezhettük a természet utolérhetetlen szépségét.

Szikláról csorgó
Csillogó cseppek árja
Kötőerő

Felfoghatatlan számomra, hogy képes az ember ilyen csodákat is tönkretenni. A délszláv háború a Nemzeti Parkot sem kímélte. A látogatók számára kialakított utak, épületek elpusztultak. Az állat és növényvilág komoly sérüléseket szenvedett. Mára győzött a természet ereje, és a Park visszanyerte korábbi szépségét.

Százkarú holt ág
Csillámló víz hűvösén
Múlt álmok öre

Szerencsére az ember nemcsak pusztítani, építeni is képes. Nemzetközi összefogással sikerült újra látogathatóvá tenni a parkot. Minden nyáron milliók érkeznek ide, hogy élvezzék a természet által létrehozott földi paradicsomot. Lenyűgöző szépsége felejthetetlen

élménnyel ajándékozott meg bennünket.

Kék szitakötő
Halványlila ciklámen
Hús víz zenéje

PERGEL ANTAL

A BÉKA

Második hete voltam már első évfolyamos gimnazista. Az osztályban huszonnégy lány mellett hatan, az osztályfőnökkel együtt heten voltunk „fiúk”. Magdival együtt jártunk általános iskolába, rajta kívül azonban kezdetben mindenki idegen volt. A helyiek többsége ismerte egymást, én azonban először csöndben figyeltem az eseményeket, nem volt még közös témám a többiekkel.

Velem ellentétben Magdi hamarosan barátnőt talált. A szomszéd településről bejáró Zsófi mellé ülve gyorsan megtalálták a közös hangot. Nagyokat kacagva mesélték történeteiket, gyakran úgy tűnt, hogy csak a kacagás kedvéért.

Zsófi időnként hozzám fordult, és kérdezett valamit. Miért úgy süt be a Nap az ablakon, miért hord olyan iskolaköpenyt valamelyik osztálytársunk, és más hasonló, „mélyfilozófiájú” kérdéseket tett föl.

Válaszolhattam volna, hogy „nem érdekel” – ez volt a valóság –, de tudtam, hogy ebből sértődés és újabb kérdések özöne származik, én pedig egyikre sem voltam kíváncsi. – Nem tudom – válaszoltam neki. Ez a válasz viszonylag egyértelmű, nem hordozza magában a beszélgetés folytatásának lehetőségét. Van azonban egy másik veszélye, amit hamarosan meg is tapasztaltam.

Zsófi néhány napig megelégedett a „nem tudom”- okkal. Egy alkalommal azonban elveszítette az önuralmát.

– Mi az, hogy „nem tudom”? Minden kérdésre csak azt válaszolod, hogy „nem tudom”? Mi vagy te, idióta? – ripakodott rám önbizalomtól telve.

Mondhattam volna a klasszikus választ, hogy ennek megállapítása nem annak feladata, akiről éppen szó van, hanem pszichológus, netán pszichiáter tud a kérdésre megfelelő választ adni. Ehelyett föltört bennem a régi, két szomszédos település közötti ellentét. Hogy mer a „szomszéd” velem ilyen hangon beszélni?

Odafordultam hozzá, és mélyen a szemébe néztem:

– Ha idióta lennék, akkor úgy néznék ki, mint te – mondtam neki.

Zsófi szeme elkerekedett, szinte hallottam a csörömpölést, ahogy az önérzete összeomlott. Elfordult tőlem, még a székén is lejjebb húzódott.

– Hogy lehet így beszélni egy lánnyal? – kérdezte tőlem fölháborodva Magdi, aki szem- és fültanúja volt az összetűzésnek.

– Ő kezdte, én meg folytattam – válaszoltam. Mivel ez tökéletesen fedte a valóságot, Magdi sem látta értelmét a további vitának.

Telt az idő. Lassan megismertük egymást, s a fiúk között nemcsak barátság, hanem egyfajta véd- és dacsövetség is kialakult. Zsófi soha nem provokált többé, s én sem emlegettem a történeteket. A sértődöttség is hamarosan elmúlt, már csak azért is, mivel Zsófit mentalitása inkább hozzánk, a fiúkhoz vonzotta. Imádott velünk focizni és kosárlabdázni, s nem a szabás-varrás, hanem a műszaki rajz érdekelte. Nekünk ez időnként gondot jelentett, mivel sportolás közben fokozottan ügyelnünk kellett törekenységére és a kifejezéseinkre. Elmondta, hogy kisgyerek korától inkább fiús közösségben nőtt föl, ezért a hagyományos, lányos elfoglaltságok nem igazán érdekelték.

Egyik alkalommal Zsófi súlyos taktikai hibát vétett. Elárulta, hogy ő bizony nem fél a sötétben, nem fél se póktól, se rovartól, se egértől, ezzel szemben iszonyodik a békától.

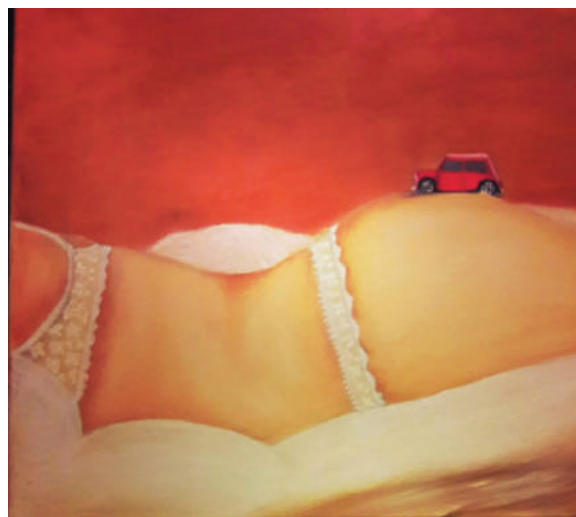
Tavasszal osztálykirándulásra a Balatonhoz mentünk, ahol négyágyas faházakban töltöttük az éjszakát. A tó békakurutyolástól volt hangos, így nem csoda, hogy el-érkezettnek láttuk az időt Zsófi megtréfálására. Az ötletet az osztályfőnök is támogatta, s javasolta, hogy szerezzünk egy békát, „nem baj, ha kicsit döglött is”.

A hat fiú a délután egy részét békavadászattal töltötte. A kiszemelt példányok először rendre a vízbe ugrottak, ahova a teljes elázás veszélye miatt nem követhettük őket. Végül azonban sikerült bekerítenünk egy természetesebb példányt, amelyet egy üres konzervdobozba gyömöszöltünk. A béka kétségbeesetten igyekezett menekülni, de még fontos szerep várt rá. A zsákmánnyal az osztályfőnök is elégedett volt.

Vacsora után mind a heten Zsófiék faházába mentünk. A doboz Pisti kezében volt, aki minden teketória nélkül kirázta a békát a faház közepére. A béka meglepetten és kétségbeesetten pislogott. Zsófi iszonyodva nézte a rémült kétéltűt, majd helyből fölugrott az emeletes ágyra. Arcát eltakarta egy pulóverrel, s talán zokogott is.

– Nem sajnáljátok? – kérdezte haragosan Magdi.

– Dehogynem – jött a kaján válasz. Nézd csak, milyen ijedt szegény, ráadásul védett is – azzal visszaadtuk a szabadságot a békának.

Pazár Anna: Mini

RENDIK ZSUZSA

L'AMOUR, TOUJOURS, L'AMOUR

...Anette-nak sikerült babysitterként elhelyezkednie egy gazdag amerikai családnál. Valójában nyelvgyakorlási céllal jött Franciaországból az USA-ba. A lány hamarosan titokban beleszeretett a család idősebb fiúgyermekébe, a nála két évvel öregebb Paulba. Rá is szívesen vigyázott volna, nemcsak a kicsire, de az egyetemista fiatalember úgy tűnt, ezt nem igényli. Bár néha el-elbáméskodott, s ezt Anette gyönyörű, hosszú szőke haja, égszínkéék szeme és formás idomai indokoltá is tették Paul életkorában – így szépen lassan ő is fülig belepistult öccse babysitterébe, a kis francia hölgybe.

A fiú a Yale Egyetemre járt, jelenleg szünidőn volt otthon farmjukon, vagy ahogy ő nevezte, vidéki „rezidenciájukon”.

A szülők elutaztak a közeli városi színház előadására, így a kis Genny ezen az estén is Anette gondjaira lett bízva. A kicsi imádta pótmamáját, de semmi esetre sem akart idejében ágyba bújni. Pedig Anette éppen ma este határozta el magát, hogy bevallja szerelmét Paulnak.

Az ifjú a tágas nappaliban ült, és hatalmas újságját olvasta. Egész nap a földeket róttá, ellenőrizve a betakarítást, így a mindent megédesítő információbevétel estére maradt. Elégedetten nyújtóztatta ki fáradt tagjait, s nemsokára halk horkolás hallatszott az újság mögül – ő bizony elaludt.

Anette rettenetesen elkeseredett. Mi lesz most? Amikor annyira sokat gyakorolta, hogy mit fog mondani? És annyira, de annyira elszánta magát?

Mindenesetre ágyba dugta földszinti szobájában Gennyt, mesélt neki Donald bácsiról és unokaöccseiről egy Walt Disney mesekönyvből, aztán puszi, s villany leo.

A nappaliban is.

Paul rendületlenül húzta a lóbőrt.

Hát ez borzasztó.

Genny még egyszer behívta, mielőtt elaludt.

„Nemsokára hazajönnek” – gondolta a lány, és akcióba lépett végre.

Leemelte az újságot a fiú arcáról. Az rezzenetlenül és mélyen, nagyon mélyen szunnyadt.

Leült mellé. Aztán tapsolt egyet. Jó hangosan.

Paul fölnézett.

– Ja, csak te vagy az? – pislogott álmosan.

– Igen, „csak” én – nyomta meg a szót a lány.

– Bocsáss meg, nem úgy gondoltam – mentegetőzött a fiú.

– Tudom. „Csak” – mondta Anette lágyan, most már él nélkül – azt nem tudom, mit gondolsz te rólam?

Csőnd.

Azután halkan:

– Azt, hogy nagyon kedves és csinos vagy – és Paul most már tökéletesen ébren volt.

A lány macskamozdulattal átült a szemközti fotelba. A félhomályos nappaliba beszüremlett az udvari fény.

– Foszforeszkál a szemed.

– A tied is.

Halkan félnevettek.

(Azt hiszem, teljesen mindegy, hogy ez utóbbi párbeszéd melyik mondatát ki mondta, így élve írói szabadságommal és azzal a lehetőséggel, hogy nem kell odagépelnem ezeket a neveket, sok energiát megspórolok. Az sem baj, hogy ezt a plusz öt-hat sort be kell írnom szereplőim neve helyett, mert e módon mégiscsak kerekesebb lesz a történet, amely már kezd egy kicsit unalmassá válni számomra, mint író egyénnek, aki egyúttal olvas is. Például a saját hülyeségeit.)

Paul felkelt jól beült helyéről, és a lányhoz lépett. Az felnézett rá.

– Szeretlek – mondta egyszerűen.

– Akkor kvittek vagyunk – felelt a fiú, és letérdelt a lány elé, aki csókra nyújtotta ajkát. Paul közelebb hajolt, és ekkor elkezdett a szájából vadul dőlni a nyál.

– Te jó ég! – kiáltott fel Anette.

– Hozz valami edényt – hebegte a fiú.

Anette – lányos zavarában talán (?), de Genny bilijét hozta. Az éjjeli pillanatok alatt megtelt, peremén átömlött a nyál.

– Mást – hörögte az ifjú a szájából bőségesen kizúduló nyálától fuldokolva.

Anette rohant a lavórért, hordta a fazekakat, befőzővájlingokat – de mindezek nem bizonyultak elegendőnek. Nyálas lett az egész nappali. Mindenfelé csobogott.

– Genny! – kiáltott föl a lány. Úgyesen kimenekítette az udvarra a felriasztott kisgyermeket.

A nyál ekkorra már kibuggyant a házból, vastagon, nyúlóan áramlott tova az egész birtokon, majd medret vajt magának, abban hömpölygött lustán a tenger felé.

Emlékezzetek a Mississippi tavalyi árvizére...

Pazar Anna: Kaspók a Czabai-kert lépcsőjén

SOLTI GYÖNGYI

PANASZKÖNYV

Szemelvény a Magyar Vállalkozói Egyetem másodéves hallgatói számára ajánlott „Vállalkozz bátran” című szeminárium tankönyvéből 2027-2028-as tanév

Írta: Ifj. Kenéz Elemér

Nagy örömmre szolgál, hogy felkértek erre a beszámolóra, melyben megpróbálom összefoglalni sikeres vállalkozásom történetét.

Családom nagy múltra tekinthet vissza ezen a téren, bátran mondhatom, nincs a szakmában olyan, aki ne hallott volna a Kenéz és társa üzleti sikereiről. Mindig azt az elvet követtük, hogy a kor igényeit figyelve, saját lehetőségeinket maximálisan felhasználva kell megtalálni a megfelelő vállalkozási formát. Ezt nagyszerűen tükrözi a Kenéz és tsa pékség 1940 és 1945 közötti ténykedése, amellyel a korábban felhalmozott hatalmas lisztkészletre alapozva, és a „Friss kenyér bármikor – fizethet bármivel” szlogennel tett szert hatalmas haszonra.

Ezután jó pár év csendes szemlélődéssel, valamint a következő generáció – köztük szerénységem – kinevelésével telt. Arra oktattak, hogy a tudomány, a gazdaság, a művészetek figyelemmel kísérésével naprakész legyenek, és mindent, ami később hasznomra válhat, jegyezzen fel, még akkor is, ha elsőre érdektelennek tűnik.

Mire elértem az ifjúkort, családi vállalkozásunk újabb lendületet kapott. Az évek során megcsappant tőke miatt a szolgáltatóiparra fókuszáltunk. A kilencvenes évek elején a „Segítünk megmagyarázni múltját” szolgáltatásunk ugyan etikai problémákat vetett fel, de miután nagybátyám, a híres ügyvéd, megszerezte a törvényességi igazolást, minden akadály elhárult. Ezek után már volt elegendő tőkénk különböző áruk importálására is, a cég nevéhez fűződik a fogyasztó csokoládé, a józanító tabletta és a hologramos melltartó magyarországi forgalmazása is.

Mikor elértem a huszonöt éves kort, családi hagyomány szerint saját vállalkozást kellett indítanom. Némi kezdőtőkén kívül semmilyen támogatásra nem számíthattam, az addig tanult kamatoztatására, saját ötletre volt szükségem. A családi sikerek láttán a szolgáltatóiparban keresgéltem. Pár kezdeti kudarc után rátaláltam az igazira. Még évekkkel azelőtt történt, hogy felkeltette a figyelmemet egy tanulmány, amit az Egészségmegőrzési Minisztérium (EM) tett közzé. Akkorra már sikerült visszaszorítani a dohányzást, és a környezet-szennyezés is minimálisra csökkent. Felszínre került viszont egy elmélet, miszerint a lakosság általános közérzetét meglehetősen negatívan befolyásolja, hogy az emberek egymás panaszait kénytelenek hallgatni. A munkahelyeken, a közterületeken folytatott beszélgetések nagy százalékban panaszáradatakból állnak, és ezek a keserű szavak nyomot hagynak bennünk, rontva egészségünket – állította az értekezés.

Olvasva a cikket, eszembe jutott, amire nőismerőseim már számtalanszor felhívták a figyelmemet, nevezetesen,

hogy rám nem hatnak mások problémái. (Ezt az információt leggyakrabban „érzéketlen tuskó” megfogalmazásban közölték velem.) Ebből még hasznom is lehet, gondoltam, és feljegyeztem a később kincset érő gondolatot.

Amikor a sajtóban először jelent meg, hogy az EM javaslatára a kormány bevezetni készül a panasztilalmat, tudtam, eljött az én időm. Hamarosan el is rendelték a kijelölt dohányzók mintájára a panaszhelyek kialakítását, és minden munkahelyen tilos lett a panaszkodás, kivéve az erre a célra elkülönített helyiségeket. Mivel ekkorra a köztudatba már bekerült, hogy mennyire egészségtelen dolog mások panaszát hallgatni, senki nem volt, aki hajlandó lett volna a kijelölt panaszhelyen hallgatóként jelen lenni. Természetesen jóérezsű ember a családi légkört sem szívesen szennyezte már, nem maradt tehát hely notórius panaszkodóknak.

Vállalkozásom első évében a nagy tömegeket céloztam meg, a „Panaszkodhat ezerér’, meghallgatja Elemér” mókásnak szánt szlogennel. Természetesen házhoz mentem, irodára akkoriban még nem telt. Emlékezetes volt az első ügyfelem, egy középkorú háziasszony. Mikor megérkeztem hozzá, leültetett a konyhában, itallal kínált, és csak fészkelődött a széken. Mindketten igencsak zavarban voltunk, mintha valami titkos, tiltott dologra készülnénk, ami bizonyos értelemben így is volt.

– Kezdje csak, nyugodtan – biztattam.

– Hát – nézett körül a konyhában tanácstalanul –, nem tudom, mit főzzen ebédre. – Aztán, mint aki maga is rájött, hogy ezért ugyan kár volt idehívnia, gyorsan folytatta. – A férjem például semmit nem segít itthon.

Aztán először akadozva, majd egyre bátrabban mondta, mondta az elmúlt hetekben felgyülemlett sérelmeit. Egészen kipirult a végére, és már régen lejárt a megbeszéltek idő, de nem volt szívem félbeszakítani. Mégiscsak az első ügyfél, gondoltam, most az egyszer kedvezményt adok.

Gyorsan felfutott az üzlet, hirdetésre sem kellett sokat költenem, szájról szájra járt a hírem. Hamarosan irodát is bérelhettem, már itt fogadtam a panaszkodni vágyókat, persze egyre magasabb tarifáért. Az iroda cégéről már egy visszafogottabb mondat állt: „Beszélgetés korlátok nélkül”. Ekkor már az egész marketingkommunikációval a felsőbb néprétegeket céloztam meg.

Irodámban érdekes történeteket hallottam, nem egyszer ugyanazt az esetet több résztvevő is elmondta egy napon. Volt úgy, hogy az egyik szomszéd egy órán keresztül panaszkodott a másikra, kifelé menet találkozott az ajtóban, udvariasan biccentettek egymásnak, majd a másikat hallgattam ugyancsak egy órát. Azt hiszem, ekkor határoztam el, hogy lejegyzem a tapasztalataimat, hátha jó lesz még valamire.

Egy év múlva már rendelkeztem akkora tőkével, és olyan mennyiségű történettel, hogy magánkiadásban megjelentethettem a nálam hagyott panaszokat. Sokan óvtak tőle, biztos bukásnak vélték, de ekkorra már a panaszkodók világát olyan jól megismertem, hogy biztos voltam a könyv sikerében. Vakmerően még azt is meg-

kockáztattam, hogy a reális ár duplájáért dobtam piacra a Panaszkönyvet, így – gondoltam –, ha bejön a számításum, extraprofitra tesztek szert.

A siker minden várakozást felülmúlt. Az emberek elkapkodták a könyvemet, hajlandóak voltak sokat fizetni azokért a sirámokért, amiket ők mondtak el nekem, szintén nem kevés pénzért.

A könyv mára három kiadást ért meg, vállalkozásomat már csak koordinálok, sikerült találnom néhány hozzám hasonlóan érzéketlen, ambiciózus fiatal, akik átvették a tényleges munkát.

Mára már csak kedvteléseimnek élek, utazom, élvezem a fényűző birtokom nyújtotta kényelmet, egyszóval nincs okom panasza.

Pazár Anna: Árvácskák kék kaspóban

SZEGHY KAROLINA

AZ ARANYPETTYES ŐZ

Élt egyszer a falu szélén egy szegény asszony meg a férje. Két lányuk volt. A nagyobbik nyolcéves, a kisebbik éppen három. Takaros kis házuk volt, körülötte néhány jószággal, de élelemre már alig futotta. Egy nap az édesapa súlyos beteg lett, és attól kezdve feküdni kellett. Jöttek-mentek az orvosok, a szegény asszonyra pedig egyre több tennivaló maradt. Mikor hidegre fordult az idő, a szegény asszony azt mondta a nagyobbik lányának, Annácskának:

– Leégett a tűz. Hozz fát, lányom, mert hideg lesz ma, a végén még mind megfagyunk.

Annácska azonnal csizmát, kabátot húzott, és indult az erdőbe fát gyűjteni. Miközben sétált a ropogó havon, arra

gondolt, amire mindig szokott ilyenkor, hogy bárcsak olyan szerencséje volna, hogy megláthatná azt a bizonyos őzet. Azt az őzet, akiről a falubéliek annyit beszéltek. Aki-ről az édesapja is számtalan mesét mondott. Hitte is, meg nem is, hogy létezik, de azért titkon mindig azt remélte, hogy fagyújtás közben ő lesz az a szerencsés, aki majd egyszer megpillanthatja. Azt beszéltek, hogy úgy néz ki, mint egy hagyományos őz, de mégis más. A hátán csillogó aranypettyek vannak. Azt mondják, hogy a pettyek úgy ragyognak, hogy éjszaka az őz szinte világít az erdőben. Ha valaki találkozik vele, és megsimogatja a pettyeit, akkor bármit kívánhat, az őz azonnal teljesíti.

Ezekkel a gondolatokkal a fejében bandukolt Annácska a hótól fehérülő erdei úton:

– Vajon mit kívánnék, ha találkoznék vele? – morfondírozott. – Először is azt, hogy édesapám újra egészséges legyen. De nagy nálunk a szegénység, és bizony van, hogy étel is alig akad. Talán azt is kívánom kellene, hogy legyen néhány új ruhánk a régi toldozott-foltozott helyett, és legyen mindig otthon tüzelő. Édesanyámnak kevesebb munkát kívánnék, hiszen mindig oly sok a dolga. Talán jobb is, ha nem találkozom ezzel az őzzel, mert azt sem tudnám, hogy mit kívánjak – nyugtázta, és eléggé belekeseredett a gondolatba, hogy mennyi mindenre volna szükség.

Ekkor az erdő fái közül neszt hallott. Ijedten húzódott be egy fa tövébe, és onnan leste, vajon ki közeledik a fák alatt.

A fák mögül előtöppant egy őz. Szürkés-barnás volt, pont olyan, mint a többi őzike. Fejét megemelte, és orrával a levegőbe szimatolt:

– Tudom, hogy nem vagyok egyedül – szólalt meg.

Annácska azt sem tudta, hogy hova legyen rémületében.

– Ez az őz beszél?! – ámuldozott. – Hogyan lehetséges ez?

– Köszöntelek, kislány. Nyugodtan gyere elő a fa mögül. Már messziről éreztem az illatotod.

Annácska félénken előbújt. Ekkor az őz oldalt fordult, és a lánynak tátva maradt a szája a csodálkozástól. Ő volt az, az aranypettyes őz! A kislány boldogan futott hozzá:

– Ő, aranypettyes őz! Ha tudnád, hogy milyen régóta szeretnék látni! Kislánykoromban is mindig csak rólad kértem meséket az édesapámtól. Most pedig itt vagy! El sem hiszem! – mosolygott.

– Itt vagyok, mert itt kell lennem – válaszolt az őz szelíden, és közben elgondolkodva beleharapott egy földön heverő makkba.

Annácska ámulva nézte a sokat emlegetett aranypettyeket, melyek még a téli napfénynél is úgy ragyogtak, mint ezeryi apró lámpás. Közelebb ment az őzikéhez, hogy jobban szemügyre vehesse őket. Ekkor azonban az őz bizalmatlanul arrébb húzódott. Nagy szemével firkészően nézegette Annácskát.

– Mondd, kislány, mit keresel egyedül az erdőben ilyenkor? – kérdezte.

– Tüzelőért jöttem – válaszolt a kislány. – Az édesapám

nagyon beteg, és az édesanyám lát el minden feladatot, én pedig segítek, ahogy tudok. Így hát ma is, mint mindig, én jöttem a tüzelőért – mondta, és közben a családjára gondolva, megint picit elszomorodott.

Az őz most közelebb lépett hozzá, miközben az arany-pöttyök fényesen felragyogtak az oldalán:

– Annácska, szeretnél engem megsimogatni? – kérdezte lány hangon.

– Hogy én? – kérdezte ő vissza megszeppenve.

Aztán elmosolyodott, és kicsit bátortalanul végigsimított az őz fején, majd a puha szőrös nyakán. Az arany-pettyekhez érve azonban megtorpant.

Az őzike megérezte a tétovázást:

– Nyugodtan megsimogathatod a hátamat is. A pettyeimnek sosem esik bajuk. Ugyanilyen ragyogóak maradnak.

Annácska ekkor végigsúsztatta kezét az őz hátán. Amikor a keze megérintette az aranypettyeket, az ujjait melegség járta át. Ekkor hirtelen eszébe jutott a kívánság. Ettől annyira megszeppent, hogy a kezét hirtelen lekapta az őz hátáról.

– Bizony, a kívánság... – bólogatott az őz. – Valóban igaz. Most, hogy megsimogattál, bármit kívánhatsz.

– De én azt sem tudom, hogy mit kívánhatnék – keseredett el a kislány. – Annyi mindenre volna szükség odahaza. Hiszen édesapám beteg, édesanyám fáradt, enni is alig akad valami. Ha egyet kívánnék, az rajtunk semmi képp sem segítene.

Az őz orrával bátorítóan megcirógatta Annácska arcát.

– Van egy ötletem – szólt. – De ehhez bizony nagy áldozatot kell hoznod. Ha a családon szeretnél segíteni, és több kívánságra volna szükséged, akkor csakis egy dolgot tehetünk. Azt kell kívánnod, hogy te lehess az arany-pettyes őz. Akkor átváltoznál, elmehetnél a szüleid házához, ők megsimogatnának, és mindenki kívánhatna egyet. Így aztán minden szükség megoldódna. Te viszont soha többé nem lehetnél a családdal, mert őz lennél, aki az erdőt járja. A ház körül sem ólálkodhatnál, mert akkor meglátnának az emberek, és abból mindig csak a baj születik.

Annácska most még jobban elszomorodott. Azt gondolta, hogy talán jobb lett volna, ha nem is látja meg az őzet. Hogyan dönthetne okosan? A családjára gondolt, és arra, hogy muszáj segítenie, ha már így alakult. Úgy érezte, nincs mit tenni, akkor inkább lesz őz, csak legyen minden jobb odahaza.

– Rendben van – szólt Annácska. – Legyen minden úgy, ahogy te mondtad. Azt kívánom, hogy legyenek én is arany-pettyes őz.

Minden pillanatok alatt történt. Kezei eltűntek, négy lábra kényszerült, paták nőttek rajta, és teste többszöröse lett az eddiginek. Ahogy megfordult, látta, hogy hátán a pettyek úgy ragyognak, mint megannyi apró gyémánt.

– Csodálatos – súgta a levegőbe. – Hogyan történhet meg ez az egész? Biztosan csak álmodom – fordult az őzhöz. Az őz azonban nem volt sehol. Egyedül volt az erdőben, és őzzé változott.

– Nagyon furcsa – gondolta. – Azzal szökdelni és ugrálni kezdett. Az újdonság nagyon tetszett neki. Felkapott egy makkot, és elmorzsolta erős fogaival. Aztán játszani kezdett egy tobozzal. Utána futásnak eredt, ahogy csak a lába bírta.

– Milyen gyors vagyok, akár a villám – gondolta. – Biztosan egy pillanat alatt hazaérnék.

Ekkor eszébe jutott az otthona és a családja, és hogy még vár rá néhány feladat. Futásnak eredt, és néhány pillanat alatt már a házuk előtt állt. Húga az ablakban üldögélt, és Annácska látta, ahogy a kislány szája ó-alakot formál a döbbenettől. Majd kezeivel hadonászni kezd, és kiabál, de a hangot Annácska nem hallhatta. Kicsit arrébb állt meg a háztól, a nagy fa alatt, ahol a kishúgával játszani és hintázni szoktak. Apa készítette a hintát. Egy pillanatra édesanyja arca is megjelent az ablakban. Annácska, aki már az arany-pöttyös őz volt, látta, ahogy az édesanyja a kezével letörli a párát az ablakról, hogy még jobban láthassa az őzikét. Aztán egyszercsak kicsapódott az ajtó, az édesanyja és a kishúga, Mirácska már ott is állt az őzikevé változott kislány előtt.

Annácska tudta, hogy mit kell tennie. Édesanyjához lépett, aki szinte megbénult az ámulattól. Orrával felemelte a kezét, és hagyta, hogy végigsúsztassa a testén.

– Ez hihetetlen! – ámuldozott az édesanyja. – Én ezt képtelen vagyok elhinni.

– Anya, anya! – kiáltotta Mirácska. – Ez tényleg ő! Az aranypettyes őz! Látod, mondtam, hogy biztosan létezik. Most pedig itt van nálunk! A háznál!

Azzal az őz mellé ugrott, és szempillantás alatt végigsimogatta a hátát. Ekkor ő is érezte azt a bizonyos melegséget, akárcsak Annácska, amikor ő simította végig az erdei őzet.

– Hogy csillogsz – mondta a kislány –, tényleg arany, ahogy mesélték.

Annácska nem szólt semmit, hiszen félt, hogy a hangját felismernék. Anyját félretolta az ajtóból, és belépett rajta. Apja az ágyon feküdt. Látszott, hogy mélyen alszik. Arca rózsás volt.

– Biztosan megint lázas – gondolta Annácska.

Orrával megbökte édesapja arcát, mire annak kinyíltak a szemei, meglepődés tükröződött bennük. Szólni nem volt ereje, de látszott, hogy azon töpreng, hogyan kerülhetett egy őz a házba. Annácska fordult egyet a szűk szobában, és édesapja azonnal rájött, hogy nem akármilyen őz van az otthonukban. Ahogy az őz hozzádörgölözött, némán kinyújtotta kezét, hogy megérinthesse.

Húga és az anya ámulva nézte az ajtóból, ahogy a beteg apa is végigsimítja az őzike hátát. A csendet Mirácska törte meg:

– Kívánnunk kell valamit! – kiáltotta. – Mindannyian megsimogattuk őt, mindannyian kívánhatunk valamit. Tudjátok, így volt a mesében is – szökdelt boldogan.

Az őz az anyához lépett, és várta az első kívánságot. Az anya szeme könnybe lábadt, úgy dadogta:

– Mi mást is kívánhatnék? Gyógyuljon meg Apa! – parancsolta.

Az édesapa arcáról hirtelen eltűntek a piros rózsák, és felült az ágyban. Egyáltalán nem tűnt már betegnek, sőt. Újra egészséges és erős volt, mint azelőtt. Az őzhöz lépett, hálásan megsimogatta, és a fülébe súgta:

– Köszönöm.

Majd mivel ő következett a kívánsággal, így folytatta: – Azt kívánom, hogy mostantól éljünk bőségben. Legyen mit ennünk, a gyerekeimnek legyen szép ruhájuk, legyen elég tüzelőnk. Nem kérünk temérdek pénzt, csak annyit, ami nekünk elegendő.

A kívánság egy pillantás alatt valósággá vált. Mirácska már nem a rongyos ruhájában állt ott, hanem egy gyönyörű pirosban, amiben úgy nézett ki, mint egy kis hercegnő.

Ekkor az őz hozzálépett. A kislány nagy szemével az őz arcát fürkészte.

– Minden valóra vált, amit kívánhattam volna – mondta.

– Nem is tudom, mit kívánhatnék még.

Bárcsak itt lenne Annácska! – kiáltott fel hirtelen. – Így el sem fogja hinni nekem, hogy mindez megtörtént velünk.

Abban a pillanatban a varázslat, amely Annácskát őzikevé változtatta, megszűnt. Az őzikeketest egy szempillantás alatt eltűnt, és a helyén a boldog Annácska állt újra. A családja döbbenet nézte. Fogalmuk sem volt, hogy mi történt, de nem is nagyon gondolkoztak rajta. Örömben egymás nyakába ugrottak.

Eljött az este. A házban meleg volt, és finom ételillat lengte be a szobát. Mirácska és Annácska a kemence-sutban üldögélt, és rajzolgatott. Annácska rajzán egy őz volt. Egy őz, akinek a háta arany pettyes volt, és csodákat tett.

A kertben a nagy fa alatt, melyen a hinta lógott, az arany-pettyes őz álldogált. Még néhány percig csendben leste a családot, aztán tovaszökött az erdő fái között.

CARL ASTRO

NAPLÓ 3.

(részletek)

(...)

1950. szeptember 15.

(...)

A barna szemű fiú 8.

A mezőn újra kibújtt néhány apró zöld levél. Az ember alig látja, de érzi a csirázó friss fű szagát is. Különös ősz ez. A hegyoldalon még süt a nap, a melegét magukba fogadják az élők.

A barna szemű fiú széttárja karjait, kinyújtott jobb kezén a lány feje pihen. Félig hunyt szemével az eget látja a zebegényi hegyekre borulni. Alattuk a vastag nyárról itt maradt zsombékon elterítve C. bőrkabátja.

Mozdulatlanok.

A fiú nézi, ahogyan a lány ruhátlan melle az eget tükrözi. Nagyszerű a meztelenség.

– Nem fázol?

– Nem.

A Barnaszemű ruhátlan karján hangyák szaladgálnak, és távol a Dunán csigalassúsággal egy hajó küszködik fel-felé. A fiú fejében feldereng egy távoli, és most mégis nagyon eleven emlék, ami nehezen formálódik, mégis töredezetten mondani kezdi:

*„Szerelmem, gyere, menjünk a mezőre,
Illatoznak künn a mandragórák,
Már a szőlő is virágzik,
S kifakadtak ajtónk előtt
A gyümölcsöző fák.”*

– Ismered ezt? – kérdezi a lánytól.

– Nem ismerem.

– Az Énekek Éneke. Tudod, mi az?

– Valamit hallottam már róla.

– Háromezer éve egy szerelmes zsidó király írta. Az apá-cáknál erről nem tanítanak?

*„Bal kezed a fejem alatt,
Jobb kezedd megölelgetsz,
Mecsirógatsz, édes.”*

A lány felül, csokoládészinű mellbimbói fénylenek az alkonyuló napsütésben. A fiú fölé hajol.

– Nagyon tudnálak szeretni.

– Hát szeress.

– Már nem félsz tőlem?

– De igen – mondja C. nagy sokára.

A Barnaszemű simogatni kezdi a mozdulatlan lány hátát. A vállánál kezdi, onnan végigsiklik a melltartó fehérítő vonalán és a gerincén.

A másik kezével C. barnán aranyló hajába túr, az ujjai között csorgatja. A bokrok mélyén Almácska árnyéka suhan át, miközben a fiú a lány csípőjét öleli, és a fejét odafúrja, ahol a vesék táján a medencéhez ível a finom fehér bőr. Ujjjaival finoman kitapintja a musculus quadratus femoris helyét. Felfeszíti magát a szép női testre. Ekkor megérzi a legszebbet, a musculus glutaeus maximust. Ez a nagy farizom. Milyen érzéketlenség ezt a szép kerek játékot nagy farizomnak nevezni, aminek Ny. bácsi szerint nagy szerepe van az egyenes járás és az egyensúly fenntartásában.

Ny. bácsi öreg, ezért mikor az akadémián művészeti bonctant ad elő, a szerelemről megfélekedzik. Az is lehet, hogy ő sohasem simogatta meg a glutaeus maximust ilyen finoman, így hát honnan tudhatná, hogy a fajfenntartásban is részt vesz.

A Barnaszemű most a jobb kezével elengedi a lány haját, hogy lejjebb csúszhasson, és arcát a lány húshoz préselhesse.

C. megrándul.

– Szűrsz – nyögi.

A fiú a jobb szemét egy pillanatra a lány apró, lúdbőrös melléhez szorítja.

A lány eltolja, és utánozhatatlan női mozdulatokkal maga elé feszíti a melltartóját.

A Duna felett halvány pára lebeg, és már sötétedik, amikor lefelé csúszkálnak a vöröslő hegyoldal.

(...)

BEMUTATKOZIK

VALENTIN ISTVÁN

Önironikus életrajz

1973. május 23-án születtem. Nem pont Rákospalotán, ahogy Babits Mihály posztumusz tanítványától elvárható lett volna, hanem a proletariátus önmagára találása szempontjából szintén jelentős Pesterzsébeten. Noha családom apai ága leginkább soroksárinak mondható, politikai okokból sajnos nem szülőfalumban láttam meg a napvilágot, mert az elvtársak nem igazán kedvelték az egykori sváb mezővárost. Olyannyira nem, hogy Soroksárt oda is ajándékozták Pesterzsébetnek, úgyhogy a személyi igazolványom szerint Budapest XX. kerületében sírtam fel először.

Szüleimtől két fontos útravalót kaptam az élethez: az igazság feltétlen szeretetét és a feltétlen szeretet igazságát. Már kisgyermekként szembesültem a magyarság legfontosabb sorskérdésével: Ugyan kicsi vagyok és erőtlenségemmel, de némi tehetséggel és rengeteg szorgalommal feljebb juthatok egy magasabb szintre, ahol azután a hatalom birtokosainak újból lehetősége nyílik feltárni előttem, mennyire kicsi és erőtlenségem is vagyok valójában.

Szerény személyem azt a nemzedéket képviseli, mely a történelem nagy hamiskártyásainak köszönhetően két diktatórikus rendszerbe is belekóstolhatott, először az idealisták, majd pedig az opportunisták zsarnokságába. A korszakhatáron egyensúlyozás lehetőséget teremtett számomra a társadalmi élet egyik legfontosabb törvényének tudatosítására, miszerint a politika nem azonos az igazsággal. A nyolcvanas években azt hittük, hogy a kommunizmusnál nincs nagyobb hazugság, de csalódnunk kellett. Ha az izmusok közül a legrosszabbat kellene megnevezni, a falanszterizmust választanám.

Én még kaptam ideológiai nevelést, voltam kisdobos és úttörő is, de legalább valamiféle embertípust próbáltak fagyni belőlem, még ha nem is akartam olyan lenni, amilyenek a munkásmozgalmi panteon leendő lakói elképzelték. Manapság azonban nincs ideális emberkép, csak szegény és tehetős polgár létezik, akik csak abban különböznek egymástól, hogy a fizetési osztály alján lévő fogyasztó általában akciós árukat vásárol, míg az újjazdaggyakrabban hozzájut prémium termékekhez is. De otthon mindegyik ugyanazt a tévéműsört bámulja, és ugyanazt az internetet böngészi.

A bölcsődét, az óvodát és az általános iskolát határidőre magam mögött hagytam, majd négy évig a Kegyes Atyák kegyetlenül színvonalas oktatási és nevelési tapasztalatait gazdagítottam. A piaristák megtanítottak arra, hogy semmit nem adnak ingyen és érdemtelenül, még az ingyenélőknek és az érdemteleneknek sem. Ezt a paradoxont azután tovább tanulmányoztam egy éven át az egri szemináriumban, majd úgy döntöttem, hogy két lábbal a földön járni sokkal biztonságosabb.

Életem egyik legfontosabb döntésének meghozatalában nagy segítségemre volt az a felismerés, hogy nem II. János Pál pápa fogja eltörölni a cölibátust. No de fiatalság bolondság, nem igaz?

Sokszor voltam szerelmes, természetesen lányokba, akikben azt szerettem, hogy velem ellentétben tökéletesek voltak. Általában verseket is írtam hozzájuk, titkon remélve, hogy egyszer kötelező érettségi tananyag leszek. Kedvenc témáim közé tartozott a szakítás, mely előbb-utóbb törvényszerűen bekövetkezett. Olyankor persze nem igazán volt kedvem humorizálni, inkább sirattam azt, ami úgyszemint vált volna soha valósággá.

Végül néhány szó arról a bizonyos meggyőződésről, ami nélkül nem tudnék élni:

Hiszem és vallom, hogy a kenyér a Soroksári Nagybaldogasszony Főplébánia-templomban is átváltozik Krisztus testévé, a lélek élő templomává, melyet semmilyen önjelölt, önimádó álmessias nem tud lerombolni. Hiszem, mert megtapasztaltam, hogy minden érték szeretetből fakad.

A házasság számomra halálomig tartó, hol tengeri áramlathoz hasonlóan csendes, de sodró lendületű, hol pedig dzsungelharcos útkeresésére emlékeztető szolgálát. Olykor persze irtó nehéz elviselni, hogy egy feleségnek mindig igaza van, de az igazság független attól, hogy nekünk mi a véleményünk róla. Ennyi bölcselkedést terveztem mára.

Három gyermekünk mindegyike igazgyöngy, és semmilyen anyagi természetű indoklást nem tudok elfogadni, ami a gyermekvállalás értelmét megkérdőjelezi. Ebben a kérdésben következetesen intoleráns vagyok.

Szeretem tanítani a jövő furcsán gondolkodó nemzedékét, feltéve, ha engedik. Ahol pályafutásom során nem tették lehetővé, onnan angolosan távoztam. Persze harag nélkül, hisz mindannyian emberek vagyunk állítólag. Nemzeti költőinkkel együtt érzem, hogy csak egy hazám van, amit úgy neveznek: Magyarország. Ez a Magyarország nem 93000 négyzetkilométeren terül el, hanem jóval nagyobb jelenlegi önmagánál. Sajnos nem tudom Erdélyt Romániának vagy mondjuk a Felvidéket Szlovákiának nevezni, bármennyire is szeretném elfogadni az elfogadhatatlant. Nem kenyerem a reálpolitika, ez a helyzet. Talán egyszer megbocsátják nekem ezt a csöppnyi csökönyösséget, hisz én csak egy ilyen kis régimódi dunai sziget volnék. Egy náddal benőtt, ígéretes, soroksári édenkert.

BEMUTATKOZIK

PAZÁR ANNA

„Menj el festeni, annyit dolgozol mindig, jó lesz az neked” – mondta ezt néhány éve Petra lányom, szülinapi ajándékként kezembe nyomva egy vouchert.

De hát én nem tudok, és soha nem is rajzoltam, festettem, hisz időm sem volt rá. Nagyon izgultam, de igazi élményt nyújtott az a délutáni „örömfestés”.

A lányom figyelmessége és az akkori alkalom egy fantasztikus útra terelt. Festettem itthon, alkotókörökben, alázattal tanultam olyan művészekről, akiknek festészeti-kifejező világával az első pillantásra azonosul-
tam.

60 éve hordoz a sor a tenyerén. Férjemmel, Gáborral, két lányunkkal, Natáliával és Petrával nagy utakat bejártunk. Kemény munkában, kihívásokban és élményekben gazdag az életem. Kisgyerekként kerültem Érdre, itt jártam gimnáziumba, élelmiszeripari mérnökként végeztem Budapesten. Az évek során „hózzátanultam” a kereskedelmet, marketinget. Buktatókon és sikereken át tettem a dolgom ott és ahol, ami éppen rendeltetett. A kőkemény racionalitás világában dolgoztam itthon, Franciaországban, Algériában, Görögországban, Svájcban, varázslatos és lehetetlen körülmények között egyaránt.

Mindenütt megláttam az élet csodáját, a teremtett szépségeket, az emberek küzdelmeit és az azzal kézfogásban járó boldogságukat. Vallom, hogy a földi pálya, az olykor fájdalmas nehézségei ellenére is izgalmas és gyönyörű! Csordulásig tele kikutatni, elérni, kibeszélni, megírni, megfesteni való rejtelmekkel!

Festményeimmel a vásznon, rajzlapon ebből merítve és ezt az életigenlő, kikezdhetetlenül pozitív szemléletemet szeretném közvetíteni.

Nyári kert (akvarell)

Fényességes Adria (akril)

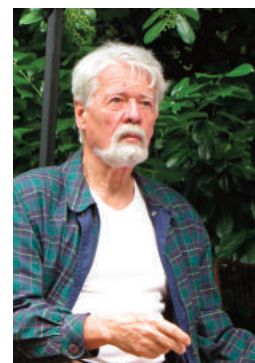
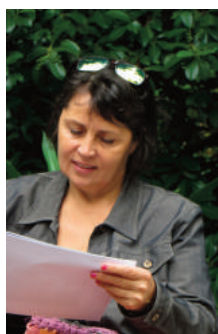
Kamillák (olaj)

MŰVÉSZET A TÖLGYFÁK ALATT

A városszerte kedvelt tölgyes, a Czabai-kert adott otthont, valamint bemutatkozási és fejlődési lehetőséget az Érden és vonzáskörzetében élő, (elsősorban műkedvelő) alkotók számára. A Poly-Arthoz tartozó KÉK (Képzőművészek Érdi Közössége) itt tartotta négynapos alkotótáborát.

Idén tizennégy amatőr, illetve autodidakta festő és keramikus vett részt a szabadtéri tábor munkájában.

Meglátogatta őket a város két köztisztelőben álló, elismert alkotója, Eöry Emil szobrász és festőművész, valamint Karsch Manfred grafikus, festőművész, akiket nagy örömmel és tisztelettel fogadtak. Természetesen a látogatóknak mindenkihez volt néhány biztató megjegyzésük, ahol szükségesnek látták, még tanácsot is adtak a további munkához.

POLY-ART-HÉT A CZABAI-KERTBEN

Az Alkotótáborról elmondható: az idén nyugodt, kiegyensúlyozott volt a légkör, gyümölcsöző eszmecsere, motiváló-inspiráló hatás jellemezte az ott-töltött időszakot.

Az utolsó napon az alkotások felkerültek a teniszpálya kerítésére, egy asztalra a kerámiák, volt hely, idő körbesétálni, kigyönyörködni magunkat a különféle témákban és technikákban.

Az értékelésre Holló Piroska (OKIT-titkár) vállalkozott. Babérkoszorú annak, aki meghívta, de Piroskának is. Kedvesen, meleg hangon elemezte a mi alkotótáborunk különbözőségét, kiemelte a közösség legfőbb jellemvonásait, az összetartó tiszteletet, a szeretetet, Tállai Katalin doktornő elévülhetetlen érdemeit, és köszönetet mondott azoknak, akik ilyen magas szinten viszik tovább a Poly-Art misszióját.

Az IRKA évadzáróján már hagyomány, hogy díjakat, elismeréseket adományozunk azoknak, akik kiemelkedtek az elmúlt időszakban.

IRKA Irodalmi Díj: költői munkásságért, egyéni stílusért, igényes, gazdag eszköztárért:

Vers: Baka Györgyi és Szabó Imre

Próza: Nagy-Rakita Melinda

Diák: Pálfi Nándor számára.

A díjazottak ezúttal is saját művel lepték meg a közönséget.

IRKA Emlékérem: azoknak, akik az IRKA- klubért sokat és folyamatosan dolgoztak.

Bálint Edit és Szabó Ilona Valéria kapta az idén.

Poly-Art Alapítvány Kitüntetető Oklevele: Kiss Sándor, Alma Latina, Habos László, Orbán Péter részére.

A Szárnyaló Sólymok haikucsoport is évfordulót ünnepelt, hároméves lett az idén. Vezetőjük, Szabó Aida beszélt a tagok a különleges irodalmi kapcsolódásáról, a résztvevőkről, akiknek aztán egy sólymot ábrázoló plakettet adott emlékül.

Egy születésnap nem múlhat el meglepetések, játékok nélkül, aztán a nem szokványos piknik következett a kupolateremben.

Itt kiváló irodalmi légkör alakult ki – ahogy szokott. Petrik István kezdte, mert Kányádi Sándor az előző napokban hunyt el, őt méltatta, hozzá írt verset.

Kubassek János személyesen is találkozott vele néhány-szor, és olyan szórakoztatóan mesélt róla, hogy élvezettel hallgattuk. Tetszett a Költő humora, eredeti gondolata, hogy még Ceausescu besúgó korszakában is emberséges tudott maradni. Egyenes tartása példaképpé emeli: nem szükséges behódolni az aljas hatalmaknak.

Ezután Pista a Nagy László-évfordulóval folytatta, saját vers hangzott el itt is.

Baka Györgyi „női szemszögből” folytatta az emlékezést József Attiláról, azután meghallgathattuk azt a versét, amit eredetileg választott a kitüntetés utáni felolvasó időszakra. Mindig nagy élmény őt hallgatni. Új verseskötete (Közeledő érintés) megint nagy sikerű lett.

Szabó Valéria bemutatta az Östölgyes c. ciklust, sokan, főleg a vendégek, most hallottak róla először – általános tetszést aratott a felolvasott részlet. Caba, a Kert öre és Élete párja is jelen volt, barátaik, közeli ismerőseik szintén elismeréssel fogadták a humort, a stílust, a történet-szöveget. Alig várjuk a mesekönyvet (Garbo Könyvkiadó).

Vikár János nem alkotó, de a klasszikus irodalomból mindig remekművet hoz, akárcsak Somfai István, de Nagy-Rakita Melinda, Habos László, Pergel Antal és a többiek műve is – mind a töltekezést, az élményszerzést szolgálja, bármit is tartalmaz a mondanivaló.

A Szigeti-Varga páros ismételt újabb és újabb megjelenésített IRKA-verssel leptek meg bennünket. Még Kósa Márta is elérzékenyült. Gani Zsuzsira is ez várt volna, ha nem ment volna el előbb. Varga Zoliról meg kiderült, hogy titokban egész jó költővé fejlődött.

Szigeti Eszter a napokban az 1. Láncolat vers-zene fesztiválon a zsűri különdíját nyerte az Illúzió c. dalával (a szöveget is ő írta). Ilka Gábor meghatódva hallgatta, hiszen a dalt az ő szobra ihlette.

Temesi Éva Imája elmaradhatatlan, mert jó emlékezni rá, ahogyan Jáki Feri bácsira is. Neki a Szülőföldem: fecskéféskem c. verse hangzott el dallammal.

A munkából vagy más programról jövök még csak ezután érkeztek: a Bíró András Könyvárúházból Zsuzsiék, a zenei táborból Rédei Erzsike és Mézes Gyöngyi...

Domonkos Béla bácsi és a Kertbarátok már korábban megjöttek, új és régi barátaink is...

Csak ámultak mind, hogy nálunk így röpködnek a levegőben a remekművek.

Jó hangulat, nevetés, igényesen megírt és előadott művek, színvonal, születésnap torta, más finomságok...

Ilyen emberekkel... mi dolga lehet a klubvezetőnek?

Bezsebelni az elragadtatott gratulációkat, pedig mindössze annyi az érdeme, hogy összegyűjti a tehetségeket.

Mert ők szövik az ötleteket, felelgetnek egymásnak költői művekkel. Mi pedig, halandók, csak élvezzük az atmoszférát.

Felejthetetlen. Mindez a nyár leghidegebb napján. De csak a testünk fázott.

Daróci Lajosné
IRKA-klub

A BERHIDAI BÁLINT-BIRTOK

Nemcsak alliterációnak jó. Tágas, napfényes szobák, családias a mindenütt kényelmes élettér, az udvar szellős, árnyas, alkalmas a nagy létszámú vendégsereg befogadására.

Az első széttekintés után azonnal érthető, miért éppen ide, miért éppen ezt a házat választotta a család. Nyugalom, béke, harmónia – a megérkezésünkig.

Bár a szomszédok fel voltak készítve, nem vertük fel az utca csendjét a kertben ebédelve-üldögélve se: a vidám nevetgélések, hahoták, Varga Zoli zongorája és Szigeti Eszter bársonyosan finom énekhangja csak jót tesz a természetnek és minden emberi környezetnek.

Megint bejött a papírforma: akik először szembesülnek a művészet ilyen formájával (legyen az megzenésített IRKA-vers vagy ismert dallam), mind ugyanúgy reagálnak: a könnybe lábadt szemet fátyolos mosolygással se lehet leplezni.

Mi meg örömmel húzzuk ki magunkat: lehet irigyelni minket, ilyen kiváló a mi tehetséges csapatunk. Csak így mondjuk: poly-art-os a hangulat.

Nem baj, hogy nincs itt a Tanár Úr „száraz fája”, Imre térül-fordul, hozza a házból a saját gitárt – jöhet a közös dalolás és Jeszenyin, az elmaradhatatlan szerelem. A csodálkozás is az újak részéről: miért is nem szerettük mi az orosz nyelvet akkoriban?

A rögtönzött irodalmi műsor (most a nagy sikerű, friss antológiából) nekünk mindennapos, de az már nem, hogy a házigazda által meghívott vendégek is ontják a verseket...

Csak a szervezőt lebbenti meg a szomorúság – milyen kár, hogy hatvan kilométer választ el minket! Milyen szép lenne, ha szereplnének a mi érdi műsorainkban!

A tervek hamar megszületnek: majd eljövünk mi, irodalmi műsorral, könyvbemutatóval, kiállítással, érdi szereplőkkel és természetesen: helyiakkal.

Irodalmi / művészeti testvérvárosunk úgyse volt még.

A gulyás elfogyott, ahogyan a berhidai sok-verset-tudó vendég saját sütésű kenyere is. Edit főzési tudományáért babérkoszorút hozunk a következő látogatáskor.

Mert búcsúzáskor annak az időpontja is megvan a programmal együtt.

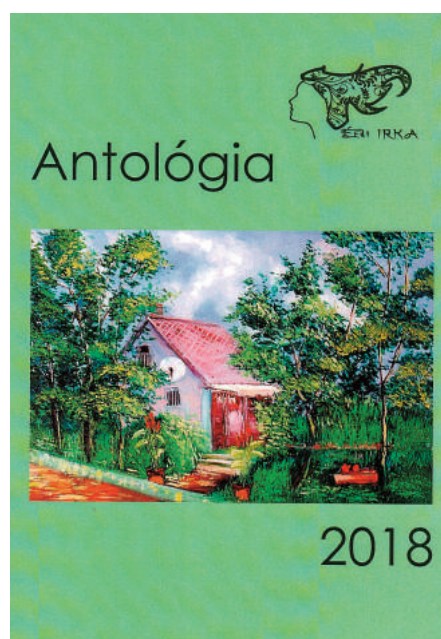
Jövőképek is szép.

Pedig még csak nem is festettünk.

Daróci Lajosné
szervező

KÖNYVAJÁNLÓ

Megjelent az IRKA antológia 2018

A kötetben 51 IRKA-alkotó 157 irodalmi műve olvasható, valamint 11 KÉK-képzőművésznek egy-egy a Czabai-kerti alkotótáborban készített festménye látható.

VALENTIN ISTVÁN

BORDAL

Jó vörösbort töltök
Törékeny pohárba,
Bölcs alakot öltök
Megváltásra várva.

Jön is a megoldás
Minden bajra, kínra,
Balzsam nincs sehol más,
Mi jobban gyógyítna.

Ellazul a lélek,
Igazságra hangol,
Előtör az ének
Néma önmagamból.

Barátok körében
Nyílik ki világunk,
Kitárul az éden,
Csak lényeket látunk.

Jól döntött az Isten,
Mikor bor lett vére,
Igyunk hát mi itt lenn
Szent egészségére!

Hangyássy Jánosné: Őszi csendélet

Érdi IRKA irodalmi-kulturális folyóirat • Megjelenik
negyedévente a Poly-Art Alapítvány támogatásával •
Felelős szerkesztő: Daróci Lajosné, tördelőszerkesztő:
Habos László • A szerkesztőség levélcíme: Szepes
Gyula Művelődési Központ 2030 Érd, Alsó u. 9. •
E-mail: dlnemarta@gmail.com, irka.habos@gmail.com •
IRKA-logó: Mezőfi Virág • Nyomdai munkák: Progresso
Print Kft. • Kiadja a Szepes Gyula Művelődési Központ
• ISSN:2062-8048

TARTALOM

Kányádi Sándor: Az én miatyáinkom 1

Versek:

Baka Györgyi, Barna Júlia, Böhm András 2
†Bíró András, Dylan D. Tides,
Fazekas Major Gizella, Gani Zsuzsanna 3
Habos László, †Jáki Ferenc, Karácsony István 4
Kissné Matkó Gabriella, Kósa Márta,
Kreischer Nelly 5
Ludwig Géza, Lukács Mária, Máté Miklós,
Mihály Csilla, †Májér József 6
Móczár Csaba, Molnárné Boda Mária,
Petrik István 7
Pálné Onódi Judit, Péter Éva Erika, Sall Margit,
Schmidt Gyöngyi 8
Seléndy Balázs, Szabó Aida, Szabó Imre 9
Szigeti Eszter, Szöllősi Bettina,
Tarnócziné Barabás Irén, †Temesi Éva 10
Tormássy Erzsébet, Tóth Mária, Valentin István,
Varga Zoltán 11
Vincze Jutka, Wegenast Róbert, Zentai Eta 12

Haiku-oldal 13

Diákírók:

Lada Levente, Labant Lehel, Szatmári Kristóf,
Szigetvári Zsófia Petra 14

Prózák:

Kárász Tamás: Oázis 15
Kovács F. István: Korai juhar 16
Magyarádi Ágnes: A könyvtáros 17
Nagy-Rakita Melinda: Plitvicei útinapló 19
Pergel Antal: A béka 20
Rendik Zsuzsa: L'amour, toujours, l'amour 21
Solti Gyöngyi: Panaszkönyv 22
Szeghy Karolina: Az aranypettyes őz 23
Carl Astro: Napló 25

Bemutakozás:

Valentin István 26
Pazár Anna 27

KÉK-oldal 28

Beszámolók:

Poly-Art-hét a Czabai-kertben (Daróci Lné) 29
A berhidai Bálint-birtok (Daróci Lajosné) 31

Illusztrációk:

Pazár Anna

Honlap:

WWW.poly-art.hu